

Vui hội Đại đoàn kết - Gắn kết toàn dân

Người dân tham gia các trò chơi dân gian tại Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc xã An Lão.

Ảnh: TRUNG KIÊN

VẤN ĐỀ TUẦN NÀY

Dốc toàn lực giải phóng mặt bằng dự án đường sắt

□ PHẠM CƯỜNG

KẾT luận cuộc họp Ban Chỉ đạo công tác giải phóng mặt bằng (GPMB) dự án đầu tư xây dựng tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng (Dự án) diễn ra ngày 7-11, đồng chí Lê Tiến Châu, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Thành ủy, Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội thành phố, Trưởng Ban Chỉ đạo yêu cầu 23 xã, phường, đặc khu trên địa bàn thành phố và các sở, ngành liên quan dốc toàn lực, (Xem tiếp trang 2)

4 Đồng hành nông dân làm giàu

8 Hương vị yêu thương

13 V. LEAGUE 2025-2026 Ấn tượng Hải Phòng

Ngày 9-11, nhiều thôn, tổ dân phố ở Hải Phòng tổ chức Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc. Các đồng chí lãnh đạo thành phố, Ủy viên Ban Thường vụ Thành ủy dự động viên và tặng quà chúc mừng. Ngày hội không chỉ là dịp ôn lại truyền thống vẻ vang của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mà trở thành nguồn động lực quan trọng để các thôn, tổ dân phố tiếp tục phát huy tinh thần đoàn kết, chung sức xây dựng quê hương ngày càng văn minh, giàu đẹp và bền vững.
Trong ảnh: Đồng chí Phạm Văn Lập, Phó bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố tặng hoa, quà chúc mừng nhân dân liên tổ dân phố 13, 15, 16, 20 phường An Biên.

Ảnh: LÊ HIỆP

VẤN ĐỀ TUẦN NÀY

Dốc toàn lực giải phóng mặt bằng dự án đường sắt

(Tiếp theo trang 1)

huy động cả hệ thống chính trị thành phố vào cuộc vận động, tuyên truyền, thuyết phục nhân dân đồng thuận với chủ trương của Đảng, Nhà nước trong công tác bồi thường GPMB. Phấn đấu hoàn thành GPMB dự án trong năm 2025.

Đây thực sự là thử thách không hề nhỏ đối với các địa phương nơi dự án đi qua. Bởi tiến độ dự án rất gấp, tổng số diện tích cần GPMB rất lớn lên tới 624,13 ha, gồm nhiều loại đất và liên quan đến 6.096 hộ dân. Điều đáng bàn đến nay, Ban Quản lý dự án đường sắt (Bộ Xây dựng) chưa chốt phương án hướng, tuyến, ranh GPMB cụ thể dẫn đến việc các địa phương loay hoay thực hiện công tác GPMB. Cùng với đó, việc triển khai dự án đầu tư xây dựng các khu tái định cư phục vụ dự án chưa đáp ứng yêu cầu “tái định cư đi trước so với GPMB”.

Thời điểm khởi công dự án đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ vào ngày 19-12 tới đây còn hơn 1 tháng. Áp lực về khối lượng công việc, tiến độ, thời gian ngày càng lớn đòi hỏi các địa phương, sở, ngành phải quyết tâm rất cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt với tinh thần “chỉ bàn làm”; phân công nhiệm vụ bảo đảm “6 rõ”: rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ trách nhiệm, rõ sản phẩm, rõ thẩm quyền. Con đường “về đích” lúc này chỉ dành cho những người có chí “vượt nắng, thắng mưa”, dám đột phá, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm.

Lãnh đạo thành phố xác định hoàn thành GPMB dự án đúng hạn là nhiệm vụ chính trị

đặc biệt quan trọng, không chỉ để bảo đảm tiến độ dự án trọng điểm quốc gia mà còn thể hiện năng lực điều hành và tổ chức thực hiện của toàn hệ thống chính trị thành phố. Do đó, cấp ủy, chính quyền các xã, phường, đặc khu “kích hoạt” mọi chế độ để tập trung cao hơn về nhân lực, cơ sở vật chất, hạ tầng kỹ thuật, trang thiết bị, phương tiện công vụ để phục vụ nhiệm vụ quan trọng này.

Để tạo sự đồng thuận cao trong nhân dân, các sở, ngành, chính quyền địa phương cần nghiên cứu, vận dụng mọi chính sách để hỗ trợ người dân bị thu hồi đất; bám sát địa bàn, khảo sát thực tế, gặp gỡ đối thoại với người dân bị ảnh hưởng. Thông qua việc giải thích chính sách pháp luật một cách minh bạch, nhất quán, các tổ công tác đã từng bước tạo dựng sự đồng thuận trong dân, yếu tố then chốt giúp đẩy nhanh tiến độ GPMB. Cũng như khẩn trương tháo gỡ khó khăn để sớm khởi công, hoàn thành khu tái định cư bàn giao các hộ dân có đất bị thu hồi...

Tuyến đường sắt điện khí hóa khổ tiêu chuẩn Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng là công trình có nghĩa chiến lược trong phát triển vùng và hội nhập quốc tế. Dự án kỳ vọng mang tới cho thành phố nhiều cơ hội phát triển đột phá trong tương lai. Hải Phòng với trách nhiệm của địa phương có quy mô kinh tế đứng thứ 3 cả nước đã chủ động đóng góp cùng Trung ương khoảng 11.000 tỷ đồng từ nguồn ngân sách để thực hiện dự án. Không chỉ đóng góp kinh phí, thành phố còn thể hiện quyết tâm chính trị, lộ trình thời gian, nỗ lực cao nhất để hoàn thành xuất sắc công tác GPMB dự án.■

Đẩy nhanh tiến độ thành lập khu kinh tế chuyên biệt

Ngày 7-11, Ban Chỉ đạo phát triển khu kinh tế, khu công nghiệp trên địa bàn thành phố họp, cho ý kiến về tình hình phát triển các khu kinh tế, khu công nghiệp, xác định nhiệm vụ trọng tâm trong 2 tháng cuối năm. Kết luận hội nghị, đồng chí Bí thư Thành ủy Lê Tiến Châu nhấn mạnh, phát triển các khu kinh tế, khu công nghiệp là nhiệm vụ trọng tâm của thành phố, là động lực tăng trưởng. Đồng chí Bí thư Thành ủy chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ thành lập Khu Kinh tế chuyên biệt và hoàn thành quy hoạch chung Khu Kinh tế ven biển phía Nam Hải Phòng trong năm 2025; sớm hoàn thành các thủ tục để khởi công Khu bến cảng và trung tâm logistics Nam Đồ Sơn trong tháng 12-2025. Về Khu Thương mại tự do, Đảng ủy UBND thành phố chỉ đạo xây dựng kế hoạch phát triển, nhất là về mô hình, điều kiện, tiêu chí lĩnh vực thu hút vào Khu Thương mại tự do; làm rõ các nguồn lực thực hiện, cả nguồn lực ngân sách và nguồn lực doanh nghiệp.

Phấn đấu hoàn thành giải phóng mặt bằng Dự án đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng trong năm 2025

Ngày 7-11, đồng chí Lê Tiến Châu, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Thành ủy, Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội thành phố Hải Phòng, Trưởng Ban chỉ đạo công tác giải phóng mặt bằng Dự án đầu tư xây dựng tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng chủ trì cuộc họp nghe báo cáo tiến độ triển khai công tác giải phóng mặt bằng dự án đoạn qua địa bàn thành phố và công tác triển khai xây dựng khu tái định cư phục vụ giải phóng mặt bằng. Đồng chí Bí thư Thành ủy yêu cầu Sở Xây dựng, Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình giao thông và nông nghiệp Hải Phòng, Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng Tây Hải Phòng khẩn trương lập và thực hiện dự án xây dựng khu tái định cư, phấn đấu hoàn thành trong tháng 11-2025 để làm cơ sở các địa phương phê duyệt phương án giải phóng mặt bằng.

Tập trung toàn diện các mục tiêu, chỉ tiêu năm 2025

Tại cuộc họp của Ban Thường vụ Thành ủy ngày 4-11 đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh, xây dựng Đảng, chính quyền, vận động nhân dân tháng 10 và 10 tháng năm 2025; nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm các tháng cuối năm. Kết luận cuộc họp, đồng chí Bí thư Thành ủy Lê Tiến Châu nêu rõ: Ban Thường vụ Thành ủy cơ bản nhất trí về đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ tháng 10, 10 tháng; nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm tháng 11-2025. Đồng thời chỉ đạo khẩn trương tham mưu xây dựng, ban hành Quy chế làm việc của Ban Chấp hành Đảng bộ thành phố nhiệm kỳ 2025 - 2030 (ban hành trong tháng 12-2025); Chương trình hành động của Thành ủy thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ nhất, nhiệm kỳ 2025 - 2030; Quy chế làm việc của Ủy ban Kiểm tra Thành ủy nhiệm kỳ 2025 - 2030; Chương trình kiểm tra, giám sát toàn khóa của Thành ủy; Chương trình công tác toàn khóa của Thành ủy, hoàn thành trước ngày 30-11-2025.

Tăng cường hợp tác giữa Hải Phòng với Viện Khoa học và Công nghệ Hàn Quốc

Trong khuôn khổ Hội nghị hợp tác đầu tư khoa học - công nghệ và ký kết biên bản ghi nhớ hợp tác (MOU) giữa UBND thành phố với Viện Khoa học và Công nghệ Hàn Quốc (KIST) ngày 7-11, đồng chí Lê Tiến Châu, Bí thư Thành ủy nhấn mạnh, Hải Phòng luôn xác định khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo là động lực then chốt cho phát triển nhanh, bền vững. Đồng chí Bí thư Thành ủy khẳng định, việc hợp tác với KIST giúp Hải Phòng tiếp cận các công nghệ lõi, mô hình quản lý tri thức tiên tiến và kinh nghiệm phát triển công nghệ cao của Hàn Quốc. Từ đó, hiện thực hóa khát vọng trở thành trung tâm khoa học - công nghệ hàng đầu Vùng kinh tế trọng điểm phía Bắc.

Chung tay chăm lo an sinh xã hội

Luôn nhất quán chủ trương “đầu tư cho an sinh xã hội phải đi trước một bước so với phát triển kinh tế”, Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hải Phòng tiếp tục khẳng định vai trò trung tâm của khối đại đoàn kết, cầu nối gắn kết sức mạnh của toàn xã hội trong công tác chăm lo người nghèo, không để ai bị bỏ lại phía sau.

□ Bài và ảnh: NGUYỄN NGUYỄN

Góp sức dựng xây những mái ấm

Tháng cao điểm “Vì người nghèo” năm 2025 diễn ra từ ngày 17-10 đến 18-11 trong không khí thi đua sôi nổi, hướng tới kỷ niệm 95 năm Ngày truyền thống MTTQ Việt Nam, chào mừng Đại hội đại biểu MTTQ Việt Nam các cấp lần thứ nhất, nhiệm kỳ 2025-2030, kỳ đại hội đầu tiên sau khi hợp nhất và vận hành chính quyền địa phương 2 cấp. Với ý nghĩa đó, Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố triển khai kế hoạch hỗ trợ xây dựng 190 nhà Đại đoàn kết tặng hộ nghèo, cận nghèo trên địa bàn từ nguồn Quỹ “Vì người nghèo” thành phố. Mỗi hộ nhận hỗ trợ 100 triệu đồng để xây dựng mới căn nhà kiên cố, có diện tích tối thiểu 30m², bảo đảm tiêu chí “3 cứng”: nền móng cứng, khung tường cứng, mái cứng.

Là một trong 190 hộ được hỗ trợ xây nhà đợt này, bà Nguyễn Thị Lập, sinh năm 1961, hộ cận nghèo ở thôn Quế Lâm, xã Kiến Thụy không giấu nổi xúc động. Hai con gái lập gia đình ra ở riêng, bà Lập sống đơn thân trong ngôi nhà xây dựng hơn 20 năm, tường bong tróc, mỗi khi mưa gió, bà lại nơm nớp lo sợ. Trước sự quan tâm của các cấp MTTQ thành phố và chính quyền địa phương, mong ước của bà Lập đang sớm thành hiện thực để bà có thể đón Tết trong ngôi nhà mới vững chãi.

Niềm vui cũng đến với vợ chồng bà Đặng Thị Tuyên, ở thôn 5, xã Kê Sắt khi ngôi nhà Đại đoàn kết vừa được khởi công cuối tháng 10. Suốt nhiều năm, gia đình bà sống trong căn nhà cấp 4 xuống cấp nghiêm trọng, có thể sập hoặc tóc mái khi mưa gió lớn. Tuổi cao, bệnh tật đeo bám, kinh tế kiệt quệ sau khi chồng bà phát hiện mắc ung thư. Các con tuy thương cha mẹ, nhưng cũng chật vật mưu sinh, không đủ điều kiện sửa sang căn nhà cũ. Bà Tuyên bộc bạch, vợ chồng bà mừng lắm, không dám nghĩ có ngày xây được căn nhà mới. “Tôi cảm ơn Đảng, chính quyền, MTTQ thành phố quan tâm, giúp đỡ để chúng tôi có nơi yên ổn tuổi già”.

Dự lễ khởi công nhà Đại đoàn kết tặng 2 hộ khó khăn tại phường Kiến An, đồng chí Phạm Văn Lập, Phó bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố đề nghị các địa phương tiếp tục vận động nhân dân, cơ quan, đơn vị, đồng họ và gia đình phát huy tinh thần đoàn

kết, tương thân tương ái, giúp những trường hợp còn khó khăn có thể ổn định chỗ ở, cải thiện đời sống, bảo đảm an sinh xã hội trên địa bàn.

Từ cuối tháng 10 đến nay, MTTQ các cấp trên địa bàn thành phố phát động Tháng cao điểm “Vì người nghèo”, tăng cường vận động các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp, doanh nhân, nhà hảo tâm và mọi tầng lớp nhân dân tham gia ủng hộ Quỹ “Vì người nghèo” hoặc hỗ trợ trực tiếp hộ nghèo, cận nghèo để phát triển sản xuất, xây nhà Đại đoàn kết. Trưởng Ban Công tác mặt trận thôn Quế Lâm, xã Kiến Thụy Ngô Văn Diễm thông tin, phong trào ủng hộ Quỹ “Vì người nghèo” được người dân hưởng ứng tích cực. Cán bộ Mặt trận đến từng nhà vận động, mỗi hộ góp ít nhất 20.000 đồng, người khá giả thì 100.000-200.000 đồng. Toàn thôn vận động được hơn 10 triệu đồng. Số tiền tuy chưa nhiều, nhưng là tấm lòng, thể hiện tinh thần “Lá lành đùm lá rách” của người dân địa phương.

Hướng tới thành phố không còn hộ nghèo

Trước hợp nhất, công tác chăm lo người nghèo luôn là điểm sáng của thành phố Hải Phòng và tỉnh Hải Dương. Đến hết năm 2024, thành phố Hải Phòng (trước đây) hoàn thành mục tiêu không còn hộ nghèo, sớm hơn 1 năm so với chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần

thứ 16. Năm 2025, nhân kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Hải Phòng, 67 nhà Đại đoàn kết tặng hộ cận nghèo được khánh thành, hơn 7.000 suất quà và hàng chục suất học bổng được trao tận tay những hoàn cảnh đặc biệt khó khăn.

Tại tỉnh Hải Dương (cũ), công tác xóa nhà tạm, nhà dột nát cũng đạt kết quả ấn tượng. Đến hết tháng 6-2025, Hải Dương xây mới 692 nhà, sửa chữa 761 nhà, với tổng kinh phí hỗ trợ hơn 86 tỷ đồng từ ngân sách trung ương, tỉnh và từ Quỹ “Vì người nghèo”, “Đền ơn đáp nghĩa” các cấp. Nhờ sự chung tay của cả hệ thống chính trị và nhân dân, Hải Dương hoàn thành mục tiêu xóa nhà tạm, nhà dột nát sớm hơn 2 tháng so với kế hoạch của Chính phủ. Tỷ lệ hộ nghèo của tỉnh giảm từ 2,15% (năm 2021) xuống còn 0,96% năm 2024; hộ cận nghèo giảm còn 1,3%. Những kết quả ấy là nền tảng quan trọng để sau hợp nhất, thành phố Hải Phòng mới tiếp tục phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và nhân dân trong công tác an sinh xã hội.

Điều đáng quý, chương trình luôn nhận được sự hưởng ứng, đồng hành của nhiều tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp. Như Công ty TNHH may mặc Makalot Việt Nam vừa hỗ trợ 2 gia đình có hoàn cảnh khó khăn ở xã Hà Tây, mỗi gia đình 20 triệu đồng xây dựng nhà Đại đoàn kết. Ông Kevin, Phó tổng giám đốc Công ty cho biết, doanh nghiệp mong muốn mang đến mái ấm thực sự cho những gia đình còn khó khăn. Đó là cách để doanh nghiệp thể hiện trách nhiệm xã hội, góp phần vào mục tiêu phát triển kinh tế, xã hội của thành phố.

Nhiệm kỳ 2025-2030, MTTQ Việt Nam thành phố đặt chỉ tiêu, hằng năm tổ chức hoạt động vận động nguồn lực ủng hộ Quỹ “Vì người nghèo” và an sinh xã hội. MTTQ các cấp phấn đấu huy động từ 60 - 80 tỷ đồng từ các nguồn lực xã hội, trong đó, huy động thông qua Quỹ “Vì người nghèo” các cấp từ 40 tỷ đồng trở lên và thông qua các chương trình an sinh xã hội từ 20 tỷ đồng trở lên, hướng tới mục tiêu đến năm 2028 thành phố không còn hộ nghèo theo chuẩn nghèo đa chiều giai đoạn 2026-2030.■

Từ đầu nhiệm kỳ 2024-2029 đến nay, MTTQ Việt Nam các cấp hỗ trợ xây, sửa 1.929 nhà Đại đoàn kết với tổng kinh phí 116,4 tỷ đồng, trao hơn 340.700 suất quà trị giá 370,2 tỷ đồng tặng hộ nghèo, cận nghèo, người yếu thế. Các cấp Mặt trận chủ động rà soát, sửa đổi bổ sung quy chế vận động, quản lý và sử dụng Quỹ “Vì người nghèo”. Nhiều chính sách đặc thù được tham mưu ban hành, trong đó, chú trọng hỗ trợ nhà ở cho người có công, hộ nghèo và cận nghèo; khuyến khích các mô hình sinh kế bền vững, giúp người dân tự vươn lên thoát nghèo.

Cán bộ MTTQ Việt Nam thành phố khảo sát hiện trạng nhà ở các hộ được hỗ trợ kinh phí xây nhà Đại đoàn kết năm 2025 tại xã Nghi Dương.

TRÒ CHUYỆN TRONG TUẦN

Đổi mới để giám sát, phản biện xã hội hiệu quả, gần dân hơn

Từ đầu nhiệm kỳ 2024-2029 đến nay, Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố luôn phát huy vai trò “cầu nối” giữa Đảng, chính quyền với Nhân dân, tích cực triển khai các chương trình giám sát, phản biện xã hội ngày càng thiết thực, hiệu quả cao. Đồng chí NGUYỄN ĐỨC TUẤN, Ủy viên Ban Thường vụ Thành ủy, Phó chủ tịch Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố Hải Phòng trao đổi với phóng viên Báo và phát thanh, truyền hình Hải Phòng về nội dung này.

□ THANH HÀ thực hiện

- Đồng chí có thể cho biết, từ đầu nhiệm kỳ đến nay, hoạt động giám sát được MTTQ Việt Nam các cấp thành phố triển khai và đạt kết quả như thế nào?

- Từ năm 2024 đến nay, hoạt động giám sát của MTTQ Việt Nam các cấp thành phố được triển khai bài bản, với 710 cuộc giám sát, trong đó, MTTQ thành phố tổ chức 68 cuộc. Nội dung giám sát tập trung vào nội dung, lĩnh vực nhân dân quan tâm như: hỗ trợ khắc phục hậu quả bão số 3 (Yagi); bảo đảm cấp nước sạch nông thôn; xóa nhà tạm, nhà dột nát đối với hộ nghèo, hộ cận nghèo; việc thu, quản lý, sử dụng các khoản thu ngoài ngân sách trong trường tiểu học; giám sát người đứng đầu chính quyền địa phương; các vụ việc phức tạp, kéo dài còn vướng mắc liên quan đến lĩnh vực đất đai...

Các kiến nghị sau giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận, các tổ chức chính trị - xã hội góp phần hoàn thiện cơ chế chính sách của thành phố, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quá trình thi hành pháp luật. Trong đó, nhiều kiến nghị được Thường trực Thành ủy, UBND thành phố chỉ đạo kịp thời, đạt hiệu quả cao. Cụ thể, qua giám sát việc thực hiện chính sách pháp luật bảo vệ môi trường và ứng phó biến đổi khí hậu trong hoạt động du lịch, MTTQ thành phố kiến nghị thành phố cần quan tâm đầu tư xây dựng hệ thống thoát nước, hệ thống xử lý nước thải tại các địa phương, khu du lịch của thành phố; đánh giá, xác định sức chứa, khả năng chịu tải môi trường du lịch Cát Bà; bổ sung kinh phí thực hiện nhiệm vụ bảo vệ môi trường cho địa phương. Đồng thời, kiến nghị Bộ Tài nguyên và Môi trường ban hành Thông tư quy định mức kinh tế kỹ thuật hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt. Kết quả, UBND thành phố có Văn bản 1935 chỉ đạo giải quyết kiến nghị của MTTQ; Bộ Tài nguyên và Môi trường ban hành Thông tư 35 ban hành Quy chuẩn kỹ

Các đại biểu tham gia hội nghị phản biện xã hội đối với dự thảo Quyết định của UBND thành phố ban hành quy định dạy thêm, học thêm trên địa bàn thành phố do Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố tổ chức.
Ảnh: HOÀNG PHƯỚC

thuật thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải rắn sinh hoạt.

Qua giám sát việc thực hiện Luật Tiếp công dân, Luật Tố cáo, Luật Khiếu nại, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở và trách nhiệm của người đứng đầu trong thực hiện nhiệm vụ tại các địa phương, đơn vị, MTTQ thành phố kiến nghị người đứng đầu chính quyền địa phương, đơn vị cần thực hiện nghiêm lịch tiếp công dân, trực tiếp tiếp công dân đầy đủ theo quy định, hạn chế việc người đứng đầu tiếp không có công dân đến; thực hiện tốt việc giải quyết khiếu nại, tố cáo theo thẩm quyền...; tăng cường tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ đội ngũ cán bộ tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, tăng cường thanh, kiểm tra công vụ; quan tâm hơn nữa chế độ, chính sách với cán bộ tiếp công dân các cấp. Từ kiến nghị, Chủ tịch UBND thành phố ban hành Chỉ thị 15 về tăng cường công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh trên địa bàn thành phố Hải Phòng.

MTTQ Việt Nam các cấp thành phố tham gia đầy đủ, trách nhiệm các cuộc giám sát của HĐND các cấp, kiểm sát, kiểm tra của Viện Kiểm sát nhân dân và các cơ quan liên quan. Đồng thời, MTTQ Việt Nam các cấp thành phố triển khai hiệu quả cao Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở, phát huy tốt vai trò của Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng trong hoạt động kiểm tra, giám sát tại địa phương. Ban Thanh tra nhân dân giám sát 2.379 cuộc, kiến nghị 2.026 vụ việc, trong đó, 1.895 vụ việc được cơ quan có thẩm quyền giải quyết. Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng giám sát 1.047 cuộc, kiến nghị 99 vụ việc, trong đó, 82 vụ việc được cơ quan có thẩm quyền giải quyết.

- Cùng với hoạt động giám sát, đồng chí thông tin rõ hơn về những kết quả nổi bật của công tác phản biện xã hội?

- Phản biện xã hội được đánh giá là kênh thể hiện rõ trách nhiệm và trí tuệ của Mặt trận tham gia xây dựng Đảng, chính quyền. Từ năm 2024 đến nay, MTTQ các cấp tham gia góp ý 2.581 dự thảo văn bản của cấp ủy Đảng, chính quyền cùng cấp, tổ chức 111 cuộc phản biện xã hội, trong đó, MTTQ Việt Nam thành phố tổ chức 17 cuộc. Nội dung tập trung vào phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, triển khai thi hành Luật Đất đai 2024, chính sách an sinh xã hội; phản biện các dự thảo quan trọng như: quy định dạy thêm, học thêm; quy định quản lý, vận hành, khai thác, bảo trì kết cấu hạ tầng đường bộ; một số chính sách khuyến khích phát triển sản xuất nông nghiệp, thủy sản giai đoạn 2026-2030.

Hoạt động phản biện xã hội được quan tâm đầu tư, từ lựa chọn nội dung, xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện đạt yêu cầu về số lượng văn bản được Thành ủy giao. Chất lượng cũng từng bước nâng cao khi có một số chuyên gia Bộ Tư pháp, Trường đại học Hải Phòng tham gia phản biện nhiều vấn đề có cơ sở khoa học, tính thuyết phục cao hơn. Điều đáng mừng là sau khi thực hiện phản biện xã hội, hầu hết ý kiến phản biện của MTTQ được các cơ quan chủ trì xây dựng dự thảo tiếp thu, sửa đổi hoàn thiện trước khi trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định. Đây là minh chứng rõ nét cho vai trò của MTTQ trong việc bảo đảm tiếng nói của nhân dân được lắng nghe trong từng chính sách.

- MTTQ thành phố có những đổi mới như thế nào để thực hiện tốt công tác giám sát, phản biện xã hội?

- Có thể thấy, công tác giám sát, phản biện xã hội được thực hiện bài bản, tăng về số lượng, chất lượng, hiệu quả từng bước được nâng cao. Có được kết quả trên, trước hết phải bảo đảm thực hiện tốt dân chủ ở cơ sở. Thời gian qua, MTTQ thành phố huy động và tập hợp đội ngũ chuyên gia thuộc nhiều lĩnh vực, cán bộ có kiến thức chuyên sâu, phát huy cao nhất vai trò của Hội đồng tư vấn, những cá nhân tiêu biểu, người có uy tín trong cộng đồng.

Trong quá trình giám sát, các đoàn giám sát sử dụng nhiều hình thức thu thập thông tin và đánh giá, như yêu cầu đơn vị cung cấp báo cáo bằng văn bản, nắm bắt tình hình qua nhiều kênh dư luận và thông tin từ các tổ chức chính trị - xã hội. Với những tập thể, cá nhân, cơ quan, đơn vị chưa thực hiện hoặc thực hiện chưa nghiêm túc kết luận, kiến nghị, đoàn giám sát tiến hành tái giám sát nhằm bảo đảm trách nhiệm và nâng cao hiệu lực của hoạt động giám sát. Ngoài ra, Mặt trận cũng chú trọng đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng giám sát, phản biện xã hội cho cán bộ cơ sở, hướng tới xây dựng đội ngũ cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên”, có tư duy độc lập, lập luận thuyết phục.

- Đây là những khó khăn, hạn chế trong hoạt động giám sát, phản biện xã hội?

- Dù đạt nhiều kết quả tích cực, tuy nhiên, công tác giám sát, phản biện còn một số hạn chế, khó khăn. Trước hết, thời gian thực hiện chương trình giám sát phản biện xã hội năm 2024 và 2025 bị rút ngắn, do phải khắc phục hậu quả bão số 3 (Yagi) và tập trung cao cho công tác tổ chức đại hội MTTQ các cấp nhiệm

Lan tỏa tinh thần nhân ái, sẻ chia

Giai đoạn 2021-2025, các cấp Hội Liên hiệp Phụ nữ (LHPN) thành phố Hải Phòng khẳng định vai trò nòng cốt trong công tác an sinh xã hội. Từ những mô hình nhân văn như “Mái ấm tình thương”, “Mẹ đỡ đầu” đến các chương trình hỗ trợ sinh kế, phụ nữ Hải Phòng góp phần lan tỏa tinh thần đoàn kết, sẻ chia trong cộng đồng, đóng góp thiết thực vào mục tiêu giảm nghèo bền vững của thành phố.

Các đại biểu tham dự Lễ khánh thành nhà Mái ấm tình thương tặng hội viên phụ nữ khó khăn phường An Biên.

□ **Bài và ảnh: TÚ ANH**

Những mô hình giàu nhân văn

Tháng 10 -2025, Hội LHPN phường Lê Chân khởi công xây dựng nhà “Mái ấm tình thương” tặng bà Nguyễn Thị Phương Loan, sinh năm 1965, hội viên phụ nữ có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn ở ngõ 52 Miếu Hai Xã, Tổ dân phố 41. Trước đó, tháng 7-2025, Hội LHPN phường An Biên

Từ năm 2021 đến nay, các cấp Hội LHPN thành phố nhận đỡ đầu 2.068 trẻ mồ côi, chăm sóc, chia sẻ với 2.000 trẻ em khó khăn, tổng kinh phí hơn 31,5 tỷ đồng và trở thành điểm sáng trong công tác nhân đạo, từ thiện của phụ nữ Hải Phòng.

khánh thành nhà “Mái ấm tình thương” tặng bà Vũ Thị Thuý Vân, hội viên phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn, ở ngõ

Đồng hành nông dân làm giàu

Phát triển kinh tế, giúp nhau xóa đói giảm nghèo luôn là nhiệm vụ trọng tâm của các cấp hội nông dân Hải Phòng. Nhờ vậy, tại các xã phần lớn không còn hội viên nông dân nghèo và số hội viên nông dân sản xuất kinh doanh giỏi tăng hằng năm.

□ **Bài và ảnh: HỒ HƯƠNG**

Tăng cường hỗ trợ

Sau khi hợp nhất cấp tỉnh, thực hiện chính quyền địa phương 2 cấp, hiện nay, Hội Nông dân thành phố Hải Phòng có 107/114 xã, phường, đặc khu có tổ chức Hội Nông dân. Xác định rõ phong trào thi đua sản xuất kinh doanh giỏi là động lực để hội viên nông dân cùng phấn đấu, Ban Thường vụ Hội Nông dân thành phố tăng cường phối hợp các ngành liên quan giúp hội viên đăng ký tham gia sản xuất kinh doanh giỏi được hỗ trợ về vốn, kỹ thuật, giống, xúc tiến thương mại...

Tại xã An Trường có vùng chuyên canh trồng thanh long, Hội Nông dân xã đóng vai trò quan trọng để xây dựng mô hình làm kinh tế giỏi và nhân rộng cách làm hiệu quả. Phó chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam xã, Chủ tịch Hội Nông dân xã An Trường Nguyễn Duy Miện cho biết: “Ban đầu, hội viên chỉ trồng thanh long thông thường nên bán giá chưa cao. Gần đây, hội xây dựng

mô hình trồng thanh long hữu cơ, nhân rộng đến nhiều hội viên nông dân. Nhờ vậy, thanh long trồng tại An Trường có thể bán tại các siêu thị, cửa hàng nông sản an toàn, đem lại giá trị kinh tế cao cho nông dân”. Còn Hội Nông dân xã Khúc Thừa Dụ tăng cường kết nối, hỗ trợ nông dân tiêu thụ nông sản.

Hội Nông dân tại nhiều xã còn đặt chỉ tiêu mỗi chi hội nông dân tham gia giúp đỡ 2 đến 3 hộ nghèo, mỗi hội viên sản xuất kinh doanh giỏi giúp từ 1 đến 2 hội viên thoát nghèo. Bình quân mỗi trang trại, gia trại tiếp nhận từ 10 - 20 lao động thuộc hộ nghèo, có hoàn cảnh khó khăn, từ đó giải quyết việc làm, tạo thu nhập ổn định...

Xây dựng, lan tỏa mô hình sản xuất giỏi

Với quyết tâm thực hiện phát triển nông nghiệp sinh thái, nông thôn hiện đại, nông dân văn minh, đồng chí Trịnh Văn Thiện, Ủy viên Thành ủy, Phó chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố, Chủ tịch Hội Nông dân thành phố khẳng định: Hải Phòng có dân số khu vực nông thôn chiếm khoảng 64% tổng

Nông dân xã An Trường trồng thanh long hữu cơ hiệu quả.

dân số thành phố. Nhiều hội viên nông dân mạnh dạn đầu tư, thực hiện mô hình kinh tế nông nghiệp hiệu quả, góp phần nâng cao thu nhập, tạo việc làm tại chỗ cho nhiều lao động địa phương.

Hội Nông dân thành phố phấn đấu hằng năm có từ 60% số hộ nông dân trở lên đăng ký phấn đấu và từ 50% số hộ đăng ký trở lên đạt danh hiệu sản xuất, kinh doanh giỏi các cấp.

Để phát triển nông thôn bền vững theo hướng nông nghiệp sinh thái, nông thôn hiện đại và nông dân văn minh, thời gian tới, các cấp Hội Nông dân thành phố tiếp tục chủ động đổi mới nội dung, hình thức hoạt động, bám sát thực tiễn, phù hợp với thực hiện chính quyền địa phương 2 cấp.■

kỳ 2024-2029, cũng như sắp xếp tổ chức, bộ máy, thực hiện chính quyền địa phương 2 cấp. Thời gian tổ chức một hoạt động phản biện xã hội cần tuân thủ quy trình nhiều bước, trong khi các cơ quan được giao chủ trì xây dựng dự thảo đề nghị tham gia góp ý trong thời gian ngắn, khiến chất lượng phản biện bị hạn chế. Bên cạnh đó, mức chi thù lao hỗ trợ, đặt hàng đối với chuyên gia phản biện xã hội tương đối thấp, chưa tương xứng với công sức, trí tuệ chuyên gia. Kinh phí dành cho Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng theo Nghị định 29/2021/NĐ-CP của Chính phủ quy định mức chi ít nhất 10 triệu đồng/năm/xã, nhưng một số địa phương chưa thực hiện.

- Trước những hạn chế này, MTTQ thành phố có giải pháp và kiến nghị gì để nâng cao chất lượng hoạt động trong nhiệm kỳ 2025-2030?

- Với mục tiêu nâng cao tính chuyên nghiệp và chiều sâu trong từng hoạt động giám sát, phản biện xã hội, thời gian tới, MTTQ thành phố tăng cường phối hợp các cơ quan chuyên môn, tổ chức chính trị - xã hội thành viên xây dựng chương trình giám sát, phản biện xã hội toàn khóa và từng năm. Đổi mới cách lựa chọn nội dung giám sát, phản biện, tiếp tục tập trung vào các vấn đề nhân dân quan tâm, những chính sách mới, tác động lớn như: nhà ở xã hội, chuyển đổi số, bảo vệ môi trường, an sinh xã hội..., tránh dàn trải, bảo đảm trọng tâm, trọng điểm. Mặt khác, MTTQ thành phố đẩy mạnh ứng dụng chuyển đổi số trong công tác giám sát, phản biện xã hội thông qua hệ sinh thái “Mặt trận số”, tích hợp nền tảng điều hành Hpnet, cơ sở dữ liệu điện tử, phần mềm “hội nghị không giấy tờ”, giúp quản lý văn bản, tổng hợp ý kiến phản biện, kiến nghị của nhân dân nhanh chóng, chính xác.

MTTQ thành phố đề nghị UBND thành phố chỉ đạo các sở, ngành tuân thủ đầy đủ quy trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, nhất là thời gian dành cho hoạt động phản biện xã hội, bảo đảm ít nhất 30 ngày lấy ý kiến đối với văn bản quy phạm pháp luật và ít nhất 15 ngày với các văn bản khác ngay từ khi đăng tải trên Cổng thông tin điện tử.

MTTQ cũng kiến nghị UBND thành phố giao Sở Nội vụ sớm hoàn thiện, trình HĐND ban hành nghị quyết về cơ chế thu nhập đặc thù cho chuyên gia, nhà khoa học của thành phố, trong đó, áp dụng mức thu nhập đối với chuyên gia tham gia phản biện xã hội. Đồng thời, đề nghị Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy bổ sung tiêu chí đánh giá việc thực hiện kiến nghị sau giám sát, phản biện và giải quyết kiến nghị cử tri vào bộ tiêu chí đánh giá dân chủ ở cơ sở của các sở, ngành và đơn vị thuộc UBND thành phố.

- Trân trọng cảm ơn đồng chí!

Vui hội Đại đoàn kết - Gắn kết toàn dân

Trong những ngày tháng 11, khắp các thôn, tổ dân phố trên địa bàn thành phố rộn ràng Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc. Những hoạt động ý nghĩa tại cộng đồng thắp lên tinh thần gắn bó, sẻ chia, khơi dậy sức mạnh đoàn kết, tạo nên khí thế thi đua sôi nổi hướng tới kỷ niệm 95 năm Ngày truyền thống MTTQ Việt Nam (18-11-1930 - 18-11-2025).

□ **Bài và ảnh: BUI HUONG**

Gắn kết tình làng, nghĩa xóm

Những ngày tháng 11, tại các khu dân cư có thể cảm nhận rõ không khí tung bừng, rực rỡ sắc cờ, rộn ràng tiếng trống, lời ca trong Ngày hội Đại đoàn kết. Từ sớm, ở Tổ dân phố Lương Đường, phường Hòa Bình, bà con cùng nhau chuẩn bị cho ngày hội. Tiếng nói cười rộn rã bên nồi bánh chưng nghi ngút khói. 160 chiếc bánh được gói trong ngày hội Đại đoàn kết không chỉ là món quà ẩm thực truyền thống bánh chưng Thủy Đường, mà còn gắn kết, thấm đượm tình làng nghĩa xóm. “Chúng tôi coi ngày hội Đại đoàn kết như ngày Tết, là dịp để mọi người dân cùng chung vui, đánh giá kết quả một năm để tiếp tục sẻ chia và thêm gắn bó”, Tổ trưởng Tổ dân phố Lương Đường Nguyễn Thanh Tùng cho biết.

Tại phường Lê Ích Mộc, liên tổ dân phố Mỹ Đồng từ 1 đến 6 tổ chức

điểm “Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc” thu hút hàng nghìn người dân tham gia hội chợ sản vật quê hương và các trò chơi dân gian như kéo co, bịt mắt bắt vịt... Vui như hội làng, mọi người cùng nhau cười nói, giao lưu, thắt chặt thêm tình đoàn kết khu dân cư.

Cũng chung niềm vui ấy, ở Tổ dân phố Bảo Kiếm, phường Nam Triệu, người dân phấn khởi tổ chức ngày hội trong niềm tự hào mới. Đó là tuyến đường trong tổ dân phố vừa được mở rộng nhờ 18 hộ dân tự nguyện hiến hơn 300 m² đất. Tổ dân phố trở thành điểm sáng trong phong trào xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu, với 96% hộ đạt gia đình văn

hóa, mô hình phân loại rác thải tại nguồn được duy trì hiệu quả.

Niềm vui đoàn kết còn được nhân lên ý nghĩa hơn, tại Tổ dân phố Hải Thành 2, phường Dương Kinh, Ủy ban MTTQ Việt Nam phường phối hợp Tập đoàn Sao Đỏ bàn giao căn nhà Đại đoàn kết tặng hộ bà Vũ Thị Liễu, hộ có hoàn cảnh khó khăn. Bà Liễu xúc động nói: “Nhờ sự quan tâm của địa phương và doanh nghiệp, mẹ con tôi có được mái nhà mới khang trang hơn 70 m² và ấm áp tình người”. Hay tại xã Hà Nam, Ủy ban MTTQ Việt Nam xã trích Quỹ “Vì người nghèo” trao 33 suất quà tặng hộ nghèo, gia đình khó khăn trên địa bàn.

Đại diện Tổ dân phố Hải Thành 2, phường Dương Kinh khen thưởng các gia đình văn hóa tiêu biểu trong cuộc vận động “Toàn dân xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”.

Vun đắp khối đoàn kết, xây dựng khu dân cư văn minh

Toàn thành phố hiện có 3.011 thôn, tổ dân phố luôn thể hiện tinh thần đoàn kết. Từ những kết quả trong năm qua, các thôn, tổ dân cư tiếp tục đặt ra mục tiêu mới, quyết tâm đưa phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” đi vào chiều sâu, gắn với từng việc làm cụ thể, thiết thực.

Phát biểu tại Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc ở Tổ dân phố Bảo Kiếm, phường Nam Triệu, đồng chí Phạm Văn Lập, Phó bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố nhấn mạnh: Tinh thần đoàn kết, thống nhất chính là sức mạnh giúp khu dân cư phát triển bền vững, góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu Nghị quyết Đại hội Đảng bộ phường và thành phố. Do đó, cấp ủy, chính quyền, Mặt trận và các tổ dân phố tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành tốt chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; thực hiện phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”.

Cùng với đó, mỗi cán bộ, đảng viên cần nêu gương, nói đi đôi với làm, gần dân, sát dân, cùng nhân dân xây dựng khu dân cư văn minh, không tệ nạn, không ma túy, đời sống ngày càng ấm no, hạnh phúc.

Tổ trưởng Tổ dân phố Mỹ Đồng 6 (phường Lê Ích Mộc) Vũ Thị Xuân bày tỏ quyết tâm: “Ngày hội năm nay không chỉ là dịp sum họp, mà còn là thời điểm người dân tổ dân phố cùng nhau đặt quyết tâm xây dựng tổ dân phố kiểu mẫu, văn minh, nghĩa tình, vì sự phát triển chung của phường Lê Ích Mộc và thành phố”.

Thời gian qua, các hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ ở Hải Phòng phát huy vai trò tập hợp, đoàn kết các tầng lớp nhân dân, đóng góp trí tuệ, công sức vào sự phát triển kinh tế, xã hội thành phố. Sau hợp nhất giữa thành phố Hải Phòng và tỉnh Hải Dương, các hội quần chúng không ngừng đổi mới phương thức hoạt động để thích ứng với yêu cầu mới.

□ **NGUYỄN NGUYỄN**

"Cầu nối" giữa Đảng, chính quyền với nhân dân

Hiện, thành phố có 17 hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ, hoạt động trên nhiều lĩnh vực: khoa học kỹ thuật, văn học nghệ thuật, đối ngoại nhân dân, nhân đạo xã hội... Các hội thực hiện đúng tôn chỉ, mục đích, vừa đại diện, bảo vệ quyền lợi, vừa tuyên truyền, vận động hội viên thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước.

Sau hợp nhất, Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật thành phố nhanh chóng phát huy vai trò của hơn 100.000 trí thức, chuyên gia, nhà khoa học tham gia tư vấn, phản biện, đóng góp nhiều ý kiến vào việc sửa đổi Hiến pháp, các văn kiện Đại hội Đảng bộ thành phố nhiệm kỳ 2025-2030 và Đại hội đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ 14. Liên hiệp Hội tích

CÁC HỘI QUẦN CHÚNG TẠI HẢI PHÒNG

Phát huy vai trò "cầu nối"

cực phối hợp, tổ chức hội thảo, tọa đàm khoa học thiết thực như: “Bảo tồn không gian di sản kiến trúc khu phố Pháp Hải Phòng qua biểu đạt liên phương tiện”, “Truyền thông nâng cao nhận thức về thị trường tín chỉ carbon”... góp phần cung cấp luận cứ khoa học vào các quyết sách phát triển bền vững của thành phố. TS. Bùi Thanh Tùng, Chủ tịch Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Hải Phòng cho biết, sau hợp nhất, đội ngũ trí thức thêm điều kiện giao lưu, hợp tác, tạo nguồn lực trí tuệ lớn hơn cho công tác phản biện và tư vấn chính sách.

Không chỉ trên lĩnh vực khoa học kỹ thuật, các hội hoạt động trong lĩnh vực nhân đạo, xã hội cũng có nhiều hoạt động lan tỏa tinh thần sẻ chia, nhân ái. Sau hợp nhất, Hội Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi thành phố Hải Phòng đang tích cực kiện toàn tổ chức cấp xã, phường theo mô hình mới nhằm bảo đảm ổn định và duy trì hoạt động thường xuyên, kịp thời chăm lo hàng nghìn hội viên có hoàn cảnh khó khăn. Từ tháng 8 đến nay, vượt qua nhiều khó khăn về tổ chức, Hội chủ động vận động nguồn lực từ các đơn vị, tổ chức, cá nhân hảo tâm hơn 2 tỷ đồng để hỗ trợ đồng bào bị ảnh hưởng bởi thiên tai. Chủ tịch Hội Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi thành phố Hải Phòng Tăng Tiến San thông tin, việc hợp nhất 2 hội

thuộc tỉnh Hải Dương và thành phố Hải Phòng trước đây giúp mở rộng nguồn lực, tạo điều kiện tốt hơn cho công tác chăm lo người khuyết tật và trẻ em yếu thế.

Đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động

Theo đồng chí Phạm Văn Lập, Phó bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố, các hội tiếp tục củng cố, kiện toàn tổ chức hội, đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, phát huy vai trò, đáp ứng yêu cầu mới. Theo đó, các hội quần chúng trở thành cầu nối hiệu quả giữa Đảng, chính quyền với nhân dân. Nhiều hội đã và đang tham gia cung cấp dịch vụ công do Nhà nước chuyển giao, tham gia tư vấn, phản biện, giám định xã hội các đề án, chính sách góp phần phát triển kinh tế, xã hội, nâng cao vai trò quản lý, hoàn thiện cơ chế chính sách của nhà nước. Đặc biệt, nhiều hội phối hợp chặt chẽ với Ủy ban MTTQ Việt Nam thành phố trong các phong trào thi đua yêu nước, cuộc vận động: “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”, “Vì người nghèo”, hiến máu nhân đạo, khuyến học khuyến tài... Từ các phong trào, hàng nghìn mô hình “Dân vận khéo”, “Người tốt, việc tốt” được nhân rộng, góp phần củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, chính quyền.

Sau 13 năm thực hiện Chỉ thị số 17-CT/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với các hội quần chúng, thành phố Hải Phòng đạt được nhiều kết quả quan trọng. Tuy nhiên, trước yêu cầu trọng tình hình mới, các hội cần được tiếp tục hoàn thiện về cơ chế hoạt động, tổ chức bộ máy và phương thức vận hành. Chủ tịch Hội Luật gia thành phố Nguyễn Thị Mai kiến nghị, Trung ương sớm ban hành văn bản chỉ đạo mới thay thế hoặc sửa đổi Chỉ thị 17, phù hợp với bối cảnh sắp xếp, hợp nhất đơn vị hành chính và thực hiện chính quyền địa phương hai cấp; xác định rõ cơ chế lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước đối với các loại hình hội khác nhau, nhất là hội có tính chất đặc thù.

Đại diện các hội quần chúng của Hải Phòng cũng đề xuất Trung ương sớm hoàn thiện hành lang pháp lý về giao nhiệm vụ và cơ chế tài chính cho các hội, tạo điều kiện để hội phát huy vai trò tư vấn, giám định, phản biện xã hội. Qua đó, các hội có thể tăng tính tự chủ, nhưng vẫn bảo đảm định hướng chính trị, pháp luật. Thành phố quan tâm hơn công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ hội chuyên trách, nhất là lớp trẻ, có trình độ, kỹ năng vận động quần chúng, nhằm kế thừa và phát triển tổ chức hội trong giai đoạn mới.

TRẺ EM VIẾT - VIẾT CHO TRẺ EM

Chăm lo những đôi mắt sáng

Cận thị học đường đang trở thành vấn đề đáng lo ngại tại Hải Phòng, ảnh hưởng trực tiếp đến học tập và sức khỏe của học sinh. Việc bảo vệ đôi mắt trẻ em đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa cha mẹ, nhà trường, ngành Y tế từ rèn luyện thói quen sinh hoạt đến giáo dục và can thiệp khoa học.

□ Bài và ảnh: THU HẰNG

Nỗi lo gia tăng

Sáng cuối tuần, tại khu khám chuyên khoa mắt của Bệnh viện Nhi Hải Phòng, chị Nguyễn Thị Hương, phường Lê Chân bế cậu con trai 4 tuổi trên tay, gương mặt đầy lo lắng. “Mấy tháng nay cháu cứ hay nheo mắt khi xem tivi, ngồi học vẽ cũng dí sát vào vở. Tôi cứ nghĩ trẻ con nghịch ngợm thôi, ai ngờ bác sĩ bảo cháu đã bị cận nhẹ. Tôi thật sự lo lắng, vì cháu mới chỉ học mẫu giáo lớn”, chị Hương chia sẻ. Câu chuyện của chị Hương không còn hiếm gặp. Những năm gần đây, cận thị học đường đã trở thành vấn đề đáng lo ngại. Theo số liệu từ Sở Y tế Hải Phòng, tỷ lệ học sinh bị tật khúc xạ, đặc biệt là cận thị, tăng đều qua các năm. Nếu năm 2018, tỷ lệ học sinh bị cận thị ở cấp tiểu học khoảng 22%, thì đến năm 2024 con số này đã vượt 35%, ở cấp THCS và THPT lên tới hơn 45%.

Tại Trường tiểu học Trần Văn On, phường Hồng Bàng, trong đợt khám sức khỏe định kỳ đầu năm học 2024 - 2025, hơn 1/3 số học sinh được phát hiện có vấn đề về thị lực. Còn tại Trường tiểu học Lê Hồng Phong, phường Gia Viên, số trẻ phải đeo kính cận, nhược thị cũng ở mức cao. Cô Dương Thu Trang, giáo viên nhà trường chia sẻ, nhiều em mới lớp 2, lớp 3 đã phải đeo kính. Có em chỉ sau một kỳ nghỉ hè hay đợt học online, độ cận tăng thêm cả nửa đi-ốp.

Thực tế cho thấy, trước đây, trẻ em khu vực ngoại thành thường ít bị ảnh

Bệnh viện Mắt Hải Phòng khám sàng lọc thị lực cho các bé tại Trường THCS Đông Hải, phường Hải An.

hưởng do điều kiện học tập và thói quen sinh hoạt ngoài trời nhiều. Nhưng giờ đây, khi điện thoại thông minh và Internet trở nên phổ biến, số trẻ bị tật khúc xạ cũng nhiều hơn. Trước thực trạng đó, Sở Y tế phối hợp Sở Giáo dục và Đào tạo Hải Phòng triển khai nhiều chương trình nhằm phòng, chống và phát hiện sớm tật khúc xạ học đường.

Chung tay ngăn ngừa

Tại nhiều trường học như Trường tiểu học Trần Quốc Toàn (phường Hồng Bàng), Trường THCS Đằng Hải, Đông Hải (phường Hải An) và nhiều trường mầm non trên địa bàn chương trình “Mắt sáng học đường” trở thành hoạt động thường niên. Trong các tiết học ngoại khóa, học sinh được tham gia trò chơi đồ vui về chăm sóc mắt, học cách giữ khoảng cách đúng giữa mắt và sách, cũng như được khám sàng lọc miễn phí. Cô giáo Nguyễn Thị Thao, giáo viên chủ nhiệm lớp 5A Trường tiểu học Đằng Hải, chia sẻ, sau khi trường triển khai khám mắt định kỳ, số học sinh đeo kính được phát hiện sớm tăng lên rõ rệt. Các em cũng có ý thức hơn trong việc bảo vệ đôi mắt, không cúi sát vở, không đọc sách trong bóng tối.

Phòng, chống cận thị học đường không thể chỉ trông chờ vào nhà trường. Yếu tố quan trọng nằm ở sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình và xã hội. Nhiều bậc cha mẹ do bận rộn nên để con xem điện thoại, tivi trong thời gian dài để “giữ con ngoan”. Điều này vô tình khiến mắt trẻ bị quá tải và dễ dẫn đến cận thị. Bác sĩ CKI Nguyễn Thị Lan Hương, Phó trưởng Khoa Răng hàm mặt - Mắt, Bệnh viện Nhi Hải Phòng khuyến cáo, cha mẹ nên cho trẻ nghỉ mắt sau mỗi 20 phút nhìn gần, khuyến khích trẻ tham gia hoạt động ngoài trời ít nhất 2 giờ mỗi ngày. Tại các trường học, giáo viên chủ nhiệm cần có nhận biết sớm các dấu hiệu giảm thị lực ở học sinh để kịp thời thông báo cho cha mẹ học sinh. Ánh sáng trong lớp học phải đạt tiêu chuẩn, bàn ghế cần phù hợp với chiều cao của học sinh. Bên cạnh đó, lịch học nên xen kẽ các tiết học ngoài trời, sinh hoạt ngoại khóa được tăng cường để giúp học sinh vận động nhiều hơn. Đôi mắt là cửa sổ tâm hồn. Nếu được chăm sóc đúng cách ngay từ khi còn nhỏ, sẽ giúp trẻ có một đôi mắt khỏe mạnh.■

Chiều Đông quê ngoại

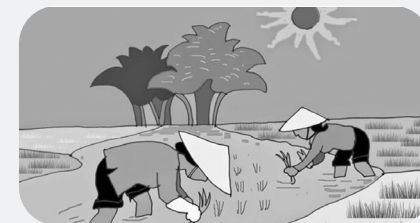
□ MAI HOÀNG HANH

Chiều Đông quê ngoại mưa giăng
Tơ trời tha thướt dềnh dàng ngõ xa
Quờ tay chạm tiếng chim ca
Bé đàn khúc hát ngân nga gió chiều
Mưa trên vòm lá phiêu diêu
Tiếng chuông chùa rót cầu Kiều
vào mây
Vườn quê mưa cứ giăng đầy
Ngoài ơi, giọt nắng hao gầy lối xưa
Chiều Đông quê ngoại giăng mưa...

Mẹ em đi cấy

□ VŨ KIM LIÊN

Mẹ em đi cấy gió lùa
Cánh đồng hun hút bước thưa
bước mòn
Con cò đứng ngóng bên mom
Rình chân lúa cắm bắt con tép màu
Mẹ em cấy cạn đồng sâu
Áo tôi buộc vạt áo nâu nhuộm bùn
Từ trong giá rét mưa phùn
Mạ từ ruộng ngấu sánh bùn
vườn xanh
Sợ gì cơn gió mong manh
Bàn tay mẹ cứ nhanh nhanh
đặt hàng
Không dây căng chỉ dọc ngang
Mà thân lúa cứ thẳng hàng đều tay
Mẹ em đi cấy sớm nay
Gió hun mặc gió bàn tay ấm đầy
Ám từ rãnh mạ thơ ngây
Tới mùa lúa chín thóc sây hạt vàng
Cánh đồng ba vụ sản sàng
Chờ đôi tay mẹ nhịp nhàng
bón chăm
Chẳng cần tính tháng tính năm
Mùa nào mẹ cũng ăn cần vậ thôi.
Bên vườn trâu xanh lá
Lắng lại từng yêu thương.

Minh họa: HÀ MINH

THỜI LUẬN

□ NGUYỄN HÀ

HƯỚNG đến kỷ niệm 95 năm Ngày truyền thống MTTQ Việt Nam (18-11-1930 – 18-11-2025), những ngày này, tại các thôn, tổ dân phố trên địa bàn thành phố trở nên rộn ràng hơn. Tại những tuyến phố, con đường được trang hoàng cờ hoa rực rỡ; nhiều hoạt động thiết thực đã, đang được tổ chức với sự chung sức, đồng lòng tham gia của cấp ủy Đảng, chính quyền và các tầng lớp nhân dân.

Có thôn, tổ dân phố vận động người dân cùng tham gia dọn dẹp vệ sinh môi trường trong khu vực; có thôn, tổ dân phố huy động người dân chung tay hỗ trợ hộ có hoàn cảnh khó khăn xây, sửa lại nhà xuống cấp; có thôn, tổ dân phố vận động người dân hưởng ứng tham gia góp ý kiến vào văn kiện trình Đại hội 14 của Đảng qua VNeID hoặc đơn giản hơn là vận động người dân cùng tham gia các khâu chuẩn bị cho ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc tại thôn, tổ dân phố.

Cùng qua các Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc đã được tổ chức cho thấy, ngày hội không chỉ là dịp để biểu dương, tôn vinh tinh thần đoàn kết, mà còn là cơ hội để mỗi khu dân cư, mỗi người dân nhìn lại, đánh giá những việc đã làm được, cùng nhau bàn bạc phương hướng, giải pháp để nâng cao đời sống vật

chất, tinh thần trong cộng đồng. Mỗi hoạt động, dù nhỏ, đều góp phần gắn kết cộng đồng, khơi dậy tinh thần nhân ái, sẻ chia - vốn là truyền thống quý báu của người Hải Phòng trung dũng, nghĩa tình.

Từ thực tế cho thấy, những năm qua, các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân không ngừng đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, gắn kết nhân dân trong thực hiện các phong trào thi đua, các cuộc vận động lớn như “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”, hay phong trào “Đền ơn đáp nghĩa, chung tay vì người nghèo”. Ở từng thôn, tổ dân phố, tinh thần đoàn kết tạo nên sức lan tỏa mạnh mẽ, góp phần xây dựng cộng đồng văn minh, ấm no, nghĩa tình. Trong đó, nhiều thôn, tổ dân phố trở thành điển hình tiêu biểu của thành phố. Như Tổ dân phố Bảo Kiếm (phường Nam Triệu) vận động 18 hộ dân hiến 300 m² đất làm đường; đi đầu trong vận động người dân thực hiện phân loại rác tại nguồn... Tổ dân phố Tường (phường Chu Văn An) vận động nhân dân đóng góp hơn 42 triệu đồng lắp 50 gương cầu lồi tại các điểm khuất tầm nhìn, huy động trên 70 triệu đồng để làm 320 m rãnh thoát nước, góp phần cải thiện môi trường và cảnh quan đô thị...

Việc thực hiện thành công các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động tại các thôn, tổ dân phố cũng chính là nền tảng vững chắc để thành phố đạt được những thành tựu bứt phá trong thời gian qua. Đây cũng là minh chứng khẳng định sức mạnh của Hải Phòng không chỉ đến từ kinh tế, hạ tầng, mà trước hết đến từ sự đồng lòng của nhân dân.

Hoạt động tổ chức Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc, kỷ niệm Ngày truyền thống MTTQ Việt Nam năm nay diễn ra trong bối cảnh đặc biệt hơn khi mô hình chính quyền địa phương 2 cấp vận hành được hơn 3 tháng. Tuy còn những khó khăn song thông qua các hoạt động hưởng ứng, tổ chức Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân năm nay cho thấy khối đại đoàn kết toàn dân vẫn, đang và sẽ tiếp tục được củng cố vững chắc hơn.

Ngày hội cũng là lời nhắc nhở về trách nhiệm và niềm tự hào. Tự hào vì được sống trong một cộng đồng gắn bó, nghĩa tình. Trách nhiệm để mỗi người dân tiếp tục giữ gìn, vun đắp khối đại đoàn kết, cùng đồng lòng, chung sức xây dựng Hải Phòng phát triển mạnh mẽ hơn trong kỷ nguyên mới, từng bước hiện thực hóa mục tiêu trở thành thành phố đi đầu trong thực hiện mô hình Chủ nghĩa xã hội gắn với con người Xã hội chủ nghĩa.■

Truyện ngắn “Hương vị yêu thương” của Trần Ngọc Mỹ là một câu chuyện giàu cảm xúc, khắc họa cuộc sống giản dị nhưng sâu nặng nghĩa tình nơi miền núi. Tác phẩm kể về A Sùng, một cậu bé mồ côi mẹ, bố đi làm xa, phải tự lo cho cuộc sống hằng ngày từ khi còn rất nhỏ. Dù chịu nhiều thiệt thòi, A Sùng vẫn luôn chăm chỉ, nỗ lực vươn lên trong học tập, nuôi dưỡng ước mơ thoát khỏi nghèo khó. Đồng hành cậu là bà Ba, người hàng xóm tốt bụng, tuy cuộc sống không dư dả nhưng luôn quan tâm và sẻ chia từng bữa ăn. Bà thường mang những phần cơm giản dị, gửi gắm vào chiếc cặp lồng cũ kỹ nhưng chan chứa tình thương. Chính vì vậy, chiếc cặp lồng ấy trở thành biểu tượng của sự sẻ chia, là sợi dây nối kết tình làng nghĩa xóm, là điểm tựa tinh thần giúp A Sùng bước qua những ngày tháng gian khó. Qua câu chuyện, tác giả muốn gửi gắm thông điệp sâu sắc và ý nghĩa: trong cuộc sống, dù khó khăn đến đâu, chỉ cần mỗi người biết yêu thương, đùm bọc và giúp đỡ nhau, thì ước mơ dù nhỏ bé vẫn có thể nảy mầm và tỏa sáng.

HPCT

☐ **Truyện ngắn của TRẦN NGỌC MỸ**

KHI những vệt nắng đầu tiên của bình minh e ấp xuyên qua màn sương mỏng, trải lớp ánh sáng vàng dịu lên thềm cỏ xanh mướt trên đồi, A Sùng cuộn tròn trong chiếc chăn cũ, lắng nghe tiếng gà gáy lạnh lớt vọng từ phía xa, rồi khẽ cựa mình thức giấc. Cái lạnh se sắt đặc trưng của núi rừng vào sáng sớm vẫn vương vấn, chưa kịp tan đi dưới ánh nắng yếu ớt, nhưng với cậu, đó đã là một phần quen thuộc của mỗi ngày.

Sáng nay, ánh bình minh còn chưa kịp nhuộm hồng nặng núi, nhưng gian bếp nhỏ của A Sùng đã bừng lên hơi ấm quen thuộc của ngọn lửa đêm qua vẫn còn ủ trong bếp trấu. A Sùng nhẹ nhàng đổ nước, rồi dùng chiếc muỗng xới đều lớp gạo trắng mịn trong chiếc nồi đất. Những hạt gạo như đang mơ màng trong hơi ấm dịu dàng. Lửa bắt đầu reo vui, bập bùng nhảy múa. Từng làn khói trắng mảnh mai bay lên, thoát ra khỏi gian bếp, hòa quyện vào màn sương mờ ảo, se lạnh của buổi sớm. Trong lúc đợi cơm chín, A Sùng mở cửa, bước ra ngoài. Cái lạnh se sắt của không khí ban mai lập tức ủa đến. Đàn gà đã chờ sẵn, xù lông, tụm lại thành một nhóm nhỏ, cất tiếng cục tác rộn ràng. A Sùng cầm chiếc gáo, múc đầy thóc từ thùng gỗ đặt bên hiên, rồi rải đều ra sân. Những chú gà nghiêng đầu hí hửng, ríu rít mổ thức ăn. Cậu bé đắm chiều nhìn những cuộn khói trắng vẩn vút bay lên từ mái bếp, nhưng tâm trí đã trôi dạt về đêm qua.

Trong giấc mơ, A Sùng lại thấy mẹ. Mẹ mặc chiếc váy trắng tinh khôi, đẹp tựa thiên thần, nắm tay cậu đi qua những triền đồi xanh mướt, cùng ngân nga những bài hát thiếu nhi vui tươi. Tiếng cười của mẹ như những tia nắng ấm áp, xuyên qua tầng mây, làm sáng bừng cả bầu trời ký ức. Đến trước công trường, mẹ cúi xuống, đặt một nụ hôn lên trán cậu, rồi vẫy tay: "Con học giỏi nhé!". A Sùng dõi theo bóng mẹ dần khuất sau cánh cổng, tan vào không gian mờ sương.

Một tiếng gà gáy ran, chói tai đột ngột vang lên, xé toang tấm màn ký ức êm êm. Mẹ đã rời xa cậu từ lâu, mang theo nụ cười hiền hậu và những lời ru ầu ơ. Chỉ còn lại khoảng trống vô hình, một vệt sẹo âm ỉ trong trái tim non nớt. Căn bệnh ung thư quái ác đã cướp đi mẹ, để lại những kỷ niệm ngọt ngào nhưng không thể chạm vào, như cánh hoa phai màu trong gió bắc. Bố thì đi làm xa, biệt lập mưu sinh, để lại A Sùng bơ vơ không ai bên cạnh. A Sùng, chỉ là một đứa trẻ mới tập tành học những nét chữ đầu tiên, đã phải tự mình đối mặt với cuộc sống. Đôi bàn tay nhỏ bé, lẽ ra phải cầm bút tô

vẽ ước mơ, giờ lại thoăn thoắt giã gạo, nhóm lửa, nấu cơm.

Đang lúc A Sùng sắp đóng cửa đi học, một tiếng chân loẹt quẹt quen thuộc cùng giọng nói triu mến vang lên từ ngoài ngõ: "A Sùng ơi, cháu ở nhà không đấy?"

Bà Ba hàng xóm bước vào. Trên tay bà là một chiếc hộp nhỏ, đôi mắt hiền từ nhìn A Sùng. "Trời ơi, chẳng

Nhưng đối với bà, tình làng nghĩa xóm, đặc biệt là với đứa trẻ tội nghiệp thiếu hơi ấm mẹ cha như A Sùng, lại quý giá hơn bất cứ của cải nào. Bà Ba là người chứng kiến những ngày tháng mẹ A Sùng chống chọi với bệnh tật, và hơn ai hết, bà hiểu rõ nỗi cô độc mà cậu bé đang phải gánh chịu.

Bà cẩn thận gấp từng miếng thịt vào chiếc cặp lồng. Hương thơm mặn

Bùn lầy quẩn chặt vào đôi dép tổ ong, khiến mỗi bước chân nhỏ bé của A Sùng nặng nhọc hơn bội phần. Gió rít qua tai, lạnh buốt thấu xương, nhưng cậu bé vẫn cắn chặt môi, ánh mắt kiên định hướng về phía trước, nơi có con chữ đang chờ. Trong lúc cố gắng giữ thăng bằng trên con dốc đầy bùn, bất chợt, một phiến đá ngầm vô tình khiến A Sùng mất đà. Cậu bé trượt chân, ngã nhào, tiếng "ịch" khô khốc vang lên giữa màn mưa. Cả người A Sùng lăn một vòng, bùn đất bám đầy quần áo,бет dính vào tóc tai. Tay và chân đau nhức. Thế nhưng, điều đầu tiên A Sùng làm không phải là kiểm tra vết thương, mà là vội vàng ngồi dậy, đôi mắt hoảng hốt tìm kiếm rồi ôm chặt chiếc cặp lồng vào lòng. Khi đã chắc chắn rằng chiếc cặp lồng vẫn còn nguyên vẹn, không một vết móp méo đáng kể, A Sùng mới thở phào nhẹ nhõm.

Hương vị yêu thương

Minh họa: NGUYỄN VIẾT THẮNG

bé này, ăn uống thêm vào chứ sao cứ mãi gây nhặng thế này!" Bà Ba xuyết xoa rồi mở chiếc hộp. Bên trong là mấy miếng thịt kho còn nóng hổi, thơm lừng mùi nước mắm và tiêu. "Đây này, bà mới kho được ít thịt, cháu cho vào cặp lồng mà ăn trưa. Đi học phải ăn uống đầy đủ thì mới có sức mà học chứ!"

A Sùng ngược đôi mắt tròn xoe nhìn bà, lắp bắp: " Nhưng mà..."

Bà Ba ngắt lời, khẽ xoa đầu A Sùng: "Thôi thôi, đừng có nhưng nhĩ gì hết. Cứ cầm lấy mà ăn, bà có nhiều mà. Bố cháu đi làm xa, một mình cháu xoay sở, thương lắm cơ. Cố gắng ăn uống, học hành cho giỏi, sau này còn có tương lai sáng sủa".

Thực tình, nhà bà Ba cũng chẳng hề dư dả, chỉ sống nhờ vào mấy luống rau sau nhà và đàn gà nuôi thả.

mà của thịt kho lan tỏa, xua đi cái mùi ẩm mốc và sự trống trải của ngôi nhà cũ. "Bà biết cháu là đứa bé ngoan và hiếu học. Có gì khó khăn, cứ sang báo bà".

A Sùng cúi đầu lí nhí: "Dạ, cháu cảm ơn bà Ba nhiều lắm ạ!" Giọng cậu bé nghèn nghẹn, một giọt nước mắt nóng hổi lặng lẽ lăn dài trên má. Cậu bé biết, không chỉ có bà Ba, mà còn rất nhiều người hàng xóm khác cũng luôn dõi theo, giúp đỡ cậu.

A Sùng đeo cặp lên vai, bước ra con đường đất đỏ quen thuộc. Chiếc cặp lồng đựng đưa bên hông, tạo thành một nhịp điệu quen thuộc trong hành trình đến trường. Có những ngày trời mưa tầm tã, trút nước từ những đám mây xám xịt. Con đường đất đỏ vốn đã khó đi, nay trở nên trơn trượt như bôi mỡ.

Đến lớp, cậu cẩn thận đặt chiếc cặp lồng trên tay xuống nền đất, cạnh một dãy chiếc cặp lồng khác của các bạn. Mỗi chiếc cặp lồng đều mang dấu vết của thời gian và mưu sinh. Cặp lồng của Mai méo mó, nắp gần như bung ra, để lộ những vết lồi lõm chịu đựng qua bao lần va chạm. Chiếc của Duy thì hồng quai, dây đeo đứt lìa, chỉ còn một mảnh nhỏ treo lủng lẳng. Những chiếc cặp lồng ấy, dù cũ kỹ vẫn là nơi chứa đựng bữa trưa giản dị trong giờ nghỉ. Bữa trưa của các em thật đơn sơ: thường chỉ là một phần cơm trắng, nóng hổi, thơm mùi gạo mới. Hiếm hoi lắm, những bạn khá giả hơn mới có thêm một ít rau cà xào qua loa, đơn giản nhưng đủ để tăng thêm hương vị cho bữa ăn. Tuy vật chất thiếu thốn, nhưng tình cảm lại đông đầy. Những

chiếc cặp lồng cũ kỹ trở thành cầu nối. Bạn gấp cho bạn một miếng cà, bạn thì chia nửa miếng thịt kho hiếm hoi. "Này A Sùng, ăn miếng rau nhà tớ trông đi, ngon lắm!" Mai hích vai, gấp cho cậu một cọng rau xanh. Duy mới vừa đây thôi trêu chọc về vết móp trên cặp lồng của A Sùng, rồi lại nhanh nhẩu gấp cho cậu miếng cá kho mặn mòi.

A Sùng mở chiếc cặp lồng của mình, mùi thịt kho của bà Ba thơm lừng, đặc biệt nổi bật giữa mùi cơm nguội và rau xào. Cậu bé không ngần ngại, chia đều miếng thịt quý giá đó cho các bạn đang nhìn cậu đầy ngưỡng mộ. Món ăn trở nên ngon hơn gấp bội khi được chia sẻ. Tiếng cười đùa vang vọng, xua đi những mệt mỏi của buổi học và cái lạnh của những cơn gió đã vượt qua.

Thời gian thấm thoát thoi đưa. Cậu bé gầy gò, rụt rè ngày nào giờ đã là một chàng thiếu niên rắn rỏi, gương mặt cương nghị và đôi mắt ánh lên vẻ thông minh, kiên định. Những năm tháng học cấp hai, cấp ba, A Sùng vẫn giữ vững danh hiệu học sinh giỏi nổi bật của trường. Thầy cô, bạn bè đều dành cho cậu sự ngưỡng mộ và yêu mến, không chỉ vì thành tích học tập mà còn vì nghị lực sống phi thường. Những lần bố A Sùng về thăm nhà, nhìn thấy con trai mình lớn khôn, học giỏi, ông không khỏi xúc động đến nghẹn lời. Ông ôm A Sùng vào lòng, mái tóc điểm bạc của người cha dụi vào mái tóc đen nhánh của con trai, thì thầm: "Bố tự hào về con lắm, A Sùng ạ. Con đã thay mẹ, thay bố làm được rất nhiều điều".

A Sùng mỉm cười, đôi mắt rung rung. Cậu hiểu rằng, dù mẹ đã ra đi, dù bố phải xa quê vất vả mưu sinh, cậu chưa bao giờ thực sự cô độc. Tình yêu thương của mẹ, sự chăm sóc âm thầm của bà con xóm làng, lời động viên của thầy cô, bạn bè và cả những người hàng xóm lặng lẽ giúp đỡ, đã luôn là ngọn lửa sưởi ấm tâm hồn cậu, là hành trang vô giá để cậu vững bước vươn tới tương lai.

Ngày A Sùng đỗ đại học với số điểm xuất sắc, niềm vui vỡ òa khắp cả làng. Bà Ba, dù tuổi đã cao, vẫn chống gậy sang tận nhà để chúc mừng, đôi mắt long lanh niềm tự hào không che giấu. Các thầy cô giáo cũng gửi thư, động viên A Sùng tiếp tục phát huy tinh thần hiếu học. Trước ngày lên thành phố nhập học, A Sùng dọn dẹp căn nhà nhỏ. Cậu dừng lại trước góc bếp, nơi có chiếc cặp lồng cũ kỹ, gỉ sét nằm im lìm. Chiếc cặp lồng không còn chứa những miếng thịt kho nóng hổi hay những bữa cơm đơn rau đơn sớ nữa nhưng vẫn thân thương đến lạ! Chiếc cặp lồng ấy đã cùng cậu vượt qua những ngày khó khăn ngày ầu thơ, chứa đựng hương vị của tình thương từ những người hàng xóm tốt bụng. A Sùng biết, đây mới chỉ là khởi đầu của một hành trình mới. Cậu tin rằng, với ý chí và nghị lực đã được tôi luyện từ ngày tháng gian khó, cùng hành trang là bao tâm lòng nhân ái mà cậu đã nhận được, cậu sẽ vượt qua mọi thử thách, chạm tới những ước mơ cao đẹp nhất của mình. Và một ngày nào đó, cậu sẽ trở về, mang ánh sáng tri thức thấp lên hy vọng cho ngôi làng nhỏ bé này...■

SẮC MÀU NGHỆ THUẬT

Người thầy của ngôi trường Mỹ thuật Đông Dương

Việc giành Giải thưởng Prix de l'Indochine (Giải thưởng Đông Dương - một giải thưởng mỹ thuật do chính quyền Pháp ở Đông Dương khởi xướng vào đầu thế kỷ 20, nhằm động viên các nghệ sĩ Pháp sáng tác về đề tài Đông Dương) đã là cầu nối đưa Évariste Jonchère (8-7-1892 - 1956) tới Việt Nam. Để rồi sau đó, khi Victor Tardieu - người sáng lập và Hiệu trưởng đầu tiên của Trường cao đẳng Mỹ thuật Đông Dương - qua đời vào năm 1937, điêu khắc gia Évariste Jonchère đã trở thành Hiệu trưởng tiếp theo của ngôi trường danh giá, vừa tròn 100 năm tuổi...

NGÔ HƯƠNG SEN

CÓ quyết định ra đời năm 1924, khai giảng khóa đầu tiên vào năm 1925, nên tháng 11 năm 2025 này được chọn làm thời điểm kỷ niệm 100 năm Ngày thành lập. Trong lịch sử huy hoàng và nhiều thăng trầm, Trường cao đẳng Mỹ thuật Đông Dương (tiền thân của Đại học Mỹ thuật Hà Nội ngày nay) có ghi dấu ấn của thầy Évariste Jonchère, người đã góp phần khơi dậy bản sắc Việt Nam, tinh thần bản địa trong tư duy nghệ thuật của các học trò.

Được ghi nhận như một nhà điêu khắc tài năng, từng nhận giải thưởng Premier grand prix de Rome vào năm 1922, chịu ảnh hưởng của trường phái Art déco, ở Việt Nam, Évariste Jonchère cũng hướng chương trình giảng dạy thiên về ứng dụng, nghệ thuật trang trí, kiến trúc, thủ công...

Nghệ thuật sơn mài của Việt Nam đã được ảnh hưởng tích cực từ những quyết định của Évariste Jonchère. Quan điểm của ông là nghệ thuật phục vụ đời sống, đi vào đời sống và làm đẹp cho đời sống con người...

Évariste Jonchère chủ trương đề sinh viên phát huy văn hóa truyền thống trên nền tảng kỹ thuật, học thuật phương Tây... Nhiều họa sĩ tên tuổi của Việt Nam đã chịu ảnh hưởng lớn từ thầy Évariste Jonchère như Nguyễn Khang, Nguyễn Tiên Chung, Lưu Văn Sìn, Trần Văn Cẩn... Trước khi trở thành Hiệu Trưởng cao đẳng Mỹ thuật Đông Dương năm 1938, Évariste Jonchère nhiều năm tham gia giảng dạy, trực tiếp đào tạo và cho ra đời nhiều lớp học trò đều trở thành những nghệ sĩ xuất sắc...

Chủ yếu làm điêu khắc, nhiều bức tượng, phù điêu hiện còn được lưu giữ trong nhiều công trình kiến trúc ở

Tác phẩm "Nhà sư và chú tiểu" của Évariste Jonchère (Bảo tàng nghệ thuật Quang San).

Việt Nam, nhưng Évariste Jonchère cũng thường xuyên vẽ sơn dầu. Các tác phẩm sơn dầu của ông đều mang hơi thở cuộc sống, như một ghi chú bằng nghệ thuật tạo hình về những nơi chốn, con người ông đã đi qua, đã tiếp xúc... Một số tác phẩm quý của Évariste Jonchère có trong bộ sưu tập của các nhà sưu tầm Việt Nam như: "Nhà sư và chú tiểu" (73 x 60 cm) ông vẽ từ năm 1934, có mặt trong Bảo tàng Quang San hay chân dung một phụ nữ miền núi - cũng được lưu giữ tại Việt Nam.

Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, nhà điêu khắc Évariste Jonchère đưa gia đình sang châu Phi, rồi trở về Pháp và qua đời tại Paris năm 1956...■

TẢN VĂN

MAI THỊ TRÚC

TÔI trở về quê nhà vào những ngày đang chạm Đông. Sớm mai, tôi bị đánh thức bởi mùi khói quen thuộc. Trong tôi dường như được những cơn gió đang tỏa ra từ gian bếp, nơi mẹ tôi nhóm bếp, cắm củi chuẩn bị bữa sáng cho cả nhà. Tôi bước ra khỏi bậc thềm, trước gian nhà chính rồi đưa mắt về gian bếp cũ, từng cơn khói chập chờn bay lên. Những ngọn khói đầu Đông cuộn trôi từng khúc yêu thương ngọt ngào!

Những ngày đầu Đông trời lạnh lạnh, không khí dường như đặc hơn nên những cơn gió cứ mãi vẫn vương không chịu tan đi. Khói cứ cuộn tròn như làn sương, xoay vần về những vòng tròn giữa trời rồi từ từ tan vào khoảng không bao la. Tôi nhớ, hồi bé, sáng nào tôi cũng được mẹ đánh thức bởi tiếng lách tách củi khô bắt lửa và mùi khói tỏa ra từ gian bếp nhỏ. Từ hồi gian bếp còn lợp lá cọ, mưa xuống nếp láбет vào nhau ướt nhẹp. Khói từ từ len qua từng kẽ lá rồi chui lên. Khi đó, cả một vùng quê, thấp thoáng màu ngói, màu lá, "mây khói" bỗng bồng bềnh hệt như đang trong một cõi mộng. Tôi vẫn thường hỏi mẹ, những cơn khói ấy sẽ bay về đâu, giữa không gian bao la đất trời? Mẹ tôi bảo, khói cứ bay đến khắp mọi chân trời, tỏa đi muôn phương, hòa vào thiên nhiên, đến khi nào

Khói nhớ đầu Đông

Minh họa: TRÂ MY

mọi chân thì dừng nghỉ. Và vì thế, trong tâm tưởng của một đứa trẻ là tôi lúc đó, khói luôn có câu chuyện riêng, và có cả linh hồn giống như bao sinh vật khác.

Khói là "hợp âm" của không biết bao nhiêu loại khói củi. Khói củi của thân cây khuynh diệp mùi thơm của tinh dầu, khói củi nhãn, củi mít lại thanh tao, khói rơm rạ thì có mùi của ruộng đồng, mùi bùn ngai ngái. Khói còn quyến mùi của nồi khoai lang bỏ tơi, của củ sắn lùi thơm phức, của bát cháo trắng ngào ngạt thơm mùi hành phi vàng ươm. Tất cả hòa vào nhau tạo nên mùi khói của những buổi sáng đầu Đông thân thương luyện nhớ. Mỗi sau này tôi mới gọi tên được đó là mùi của sự ấm áp, của những bữa cơm gia đình sum vầy hạnh phúc.

Mỗi lần nhớ khói đầu Đông tôi lại nhớ tới bà nội. Thuở chưa có lịch hay các ứng dụng dự báo thời

tiết, bà bảo chỉ cần nhìn khói bay là biết thời tiết ngày mai như thế nào. Nếu khói bay thẳng lên trời thì mai nắng đẹp, khói loãng nhanh và tỏa ngang thì mai mưa. Tôi háo hức đứng quan sát từng chiều, từng sáng nhưng không hiểu nổi quy luật ấy. Giờ nghĩ lại, chắc bà muốn gọi cho tôi có cái gì đó để mong chờ, một niềm vui nhỏ nhoi giữa những ngày Đông tĩnh lặng ở quê. Và giờ đây mỗi lần nhớ quê, tôi lại thấy hiện lên hình ảnh bà, thấy lại những buổi chiều cùng bà đứng ngoài sân, ngắm đầu nhìn khói từ các chái bếp bay lên.

Những ngày đầu Đông, tôi sắp xếp công việc về lại quê nhà. Như một thói quen, hay thăm sâu trong tâm thức, thả ba lô chân tôi bước vào gian bếp cũ, ngồi xuống bên mẹ, nhìn ngọn lửa bập bùng và mặc kệ khói len vào đầy lồng ngực. Thời gian thấm thoát trôi đi, tóc mẹ bạc màu sương khói, nhưng vẫn cắm cúi bên gian bếp nhỏ như xưa. Dầu cho cảnh vật đổi thay, khói vẫn cuộn tròn rồi tan dần vào hư không. Chỉ có điều, giờ đây trong khói ấy còn chứa cả nỗi nhớ của tôi, nhớ về thuở ấu thơ, nhớ về những ngày tháng bên gia đình. Khói nhớ đầu Đông, hay chính tôi đang nhớ về những ngày đầu Đông năm ấy? Khói nhớ gió để được cuộn tròn, vẩn vương. Còn tôi, tôi nhớ mùi khói để lòng được bình yên, được trở về...■

Khúc giao mùa

Đầu Đông mang theo làn gió se lạnh, khẽ lùa qua hàng cây, còn nắng thì dần nhạt trên những vạt lá cuối mùa. Không gian trở nên yên ắng và thông thả, nơi mái nhà, con sông, bờ đê hay khói bếp chiều gợi về mộc mạc, thân thuộc. Mọi thứ như chậm lại, để nhận ra sự ấm áp trong những điều giản dị chung quanh. Đây không chỉ là khoảnh khắc giao mùa, mà còn là cầu nối giữa hiện tại và ký ức, khiến lòng người thêm sâu lắng. Mùa đông đến âm thầm, lặng lẽ, đủ để mỗi người dừng lại một chút và cảm nhận bình yên lan tỏa.

HPCT

Giao mùa

MAI HOÀNG HANH

Xạc xào ngọn gió heo may
Chiều rơi lác tiếng chim bay cuối đồng
Thu đi theo nắng mênh mông
Hoàng hôn ánh khói sang Đông bồi hồi.

Nồn mây bàng lẳng lưng đồi
Bờ sông ru khúc lữ bồi thuở xưa
Vẳng đâu vài tiếng chuông chùa
Triền đê vạt gió giao mùa bung biêng.

Trăng về lững thững bên hiên
Chất chiu hơi ấm mẹ tằm lửa hồng
Sương mòn ru giấc mùa Đông
Thời gian hong sợi tóc bỗng bành rơi.

Con mưa rót tiếng ả ời
Bếp quê lấp lánh bóng người vớt trăng
Giao mùa se sắt mưa giăng
Mẹ ơi, Đông ấm khâu bằng khói sương.

Mùa Đông

HOÀI MINH

Mùa Đông lạnh bám bờ vai
Từng cơn gió bắc thâm thì ngõ quê
Đường như nói những câu gì
Bâng khuâng lòng chạnh nhớ về xưa xa.

Thuở còn lú tuổi ngây thơ
Thương con nên mẹ chăm lo tận tình
Áo ấm mẹ mua để dành
Khoác vào khói sỡ những làn sương giăng.

Mùa Đông vẫn đến hằng năm
Theo thời gian ấy con dần lớn khôn
Mẹ già ngày mỗi héo hon
Tóc pha mây trắng bành bồng gió lay.

Đường như Đông về

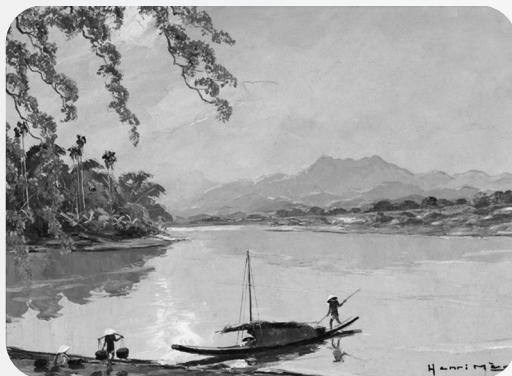
TRẦN THỊ THÙY LINH

Đường như là phía ngõ quê
Từng cơn gió bắc thổi về lao xao
Nắng chiều ngả bóng hanh hao
Một vài chiếc lá nghiêng chao xuống dòng.

Đường như đêm đã bành bồng
Trong từng giấc ngủ chập chờn chiêm bao
Mơ vòng tay ấm hôm nào
Êm đềm bên mẹ ngọt ngào yêu thương.

Đường như chuông vọng trong sương
Thời gian buông nhịp ngày thường khẽ trôi
Chia xa lưu luyến những lời
Đò đưa bên cũ buổi trời cuối Thu.

Đường như là khúc mây đưa
Giao mùa thêm áo nhẹ vừa ấm êm
Lối quen gió hát nhớ em
Phải chăng đang gọi Đông bên ngày về.

Minh họa: HÀ VŨ TRỌNG

Lạnh về bám níu bờ vai
Cho bao kỷ ức đông đầy trong tim
Muốn tìm lại những thân quen
Mẹ là cả khoảng bình yên êm đềm.

Minh họa: LÊ DUY

Đông sang...

TỊNH BÌNH

Thu đi đâu rồi đấy ?
Bâng khuâng nhàn heo may
Mùa Đông chưa kịp đến
Sốt vài tia nắng gầy.

Gót Thu như bịn rịn
Dạo quanh trên lá vàng
Quả thơm mùi thơ ấu
Hương nhàn chín dịu dàng.

Gió vườn trưa trốn ngủ
Chim ngơ ngác gọi đàn
Ánh mắt ai sau lá
Tiễn nắng về mênh mang.

Thu đi đâu mà vội
Bên lên khăn gió quàng
Sớm mai sương chợt thức
Chuốt từng sợi Đông sang...

Tự khúc mùa Đông

TRẦN KỲ DUYÊN

Mùa Đông đã về qua ngõ
Sương mờ chớm lạnh bờ vai
Trên cành bông so đũa nở
Cho lòng ai chợt nhớ ai...

Khoảng vườn bầy chim sẻ đậu
Sáng nay đi trú về đâu
Cỏ buồn ngóng trông hạt nắng
Đợi con chuồn nhỏ ghé chơi...

Lối quen người đi thưa vắng
Chỉ hàng cây đứng trầm tình
Tiếng rao nhọc nhàn mời gọi
Gió đưa qua bãi lang thang...

Bến sông con đò khua nhịp
Màu chiều loang nhẹ mênh mang
Hoa bần tím miền kỷ ức
Đông sang nỗi nhớ khê khàng...

CHUYỆN LÀNG VĂN NGHỆ

Nghệ sĩ nhân dân Trần Bảng là một cây đại thụ của nghệ thuật Chèo Việt Nam, người được nhà thơ Huy Cận triu mến gọi là “Trùm Chèo”. Suốt cuộc đời, ông vừa là đạo diễn, tác giả viết kịch bản, vừa là nhà nghiên cứu và lý luận chèo. Ông không chỉ khai thác, bảo tồn các vở chèo cổ mà còn phát triển chèo hiện đại, lưu giữ tinh hoa diễn xuất của các nghệ nhân và viết sách truyền dạy cho thế hệ sau.

VĂN QUÂN

TRẦN Bảng (1926 - 2023) sinh ra trong một gia đình giàu truyền thống văn chương, nghệ thuật tại xã Cổ Am, huyện Vĩnh Bảo, nay là xã Nguyễn Bình Khiêm, thành phố Hải Phòng. Ông là con trai nhà văn Trần Tiêu và là cháu của nhà văn Khái Hưng. Ngay từ nhỏ ông đã say mê văn chương, kịch nghệ nước ngoài. Hai mươi tuổi, ông đã đọc được sách Hán Nôm, thông thạo nhiều thứ tiếng.

Sau Cách mạng Tháng Tám, ông tham gia kháng chiến chống Pháp. Năm 1951, ông tham gia vào Đoàn Văn công Trung ương, cùng tổ kịch với những tên tuổi của văn chương, nghệ thuật Việt Nam như: Thế Lữ, Song Kim, Nguyễn Hoài... Cũng trong thời gian này, ông bắt đầu đến với chèo và say mê với môn nghệ thuật này. Năm 1957, ông cùng nhiều nghệ

NGHỆ SĨ NHÂN DÂN TRẦN BẢNG

Người giữ "hồn" Chèo Việt

sĩ thành lập Ban nghiên cứu chèo. Coi tác phẩm chèo là “di sản văn hóa dân tộc” cần phải được trân trọng và nuôi dưỡng như những đứa con tinh thần, ông cùng các cộng sự của mình khai thác, bảo tồn các vở chèo cổ, lưu giữ nghệ thuật sân khấu của người xưa, đồng thời xây dựng vở diễn mới mang hơi thở và những thông điệp của cuộc sống hiện đại như “Súy Vân” (1961); “Quan Âm Thị Kính” (1957,1968,1985); “Tứ Thúc” (1990), “Nàng Thiệt Thê” (2001)... Cho đến ngày nay, những vở diễn này đã thành kinh điển của sân khấu chèo.

Song song phục hồi chèo cổ, thời kỳ kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, Nghệ sĩ nhân dân Trần Bảng viết nhiều kịch bản chèo hiện đại như: “Con trâu hai nhà” (1956); “Đường đi đôi ngã” (1959); “Máu chúng ta đã chảy” (1962); “Tình rừng” (1972); “Chuyện tình năm 80” (1981)... phản ánh cuộc sống đương đại nhằm động viên cổ vũ nhân dân sản xuất và chiến đấu. Các vở diễn đều có sự kế thừa và phát triển các thủ pháp nghệ thuật của chèo truyền thống.

Trong suốt sự nghiệp gắn bó với nghệ thuật chèo, kỷ niệm sâu sắc nhất đối với nghệ sĩ nhân dân Trần Bảng là đêm công diễn vở “Chị Trâm” tại An toàn khu (Thái Nguyên) năm 1953. Trên hàng ghế khán giả có Chủ tịch Hồ Chí Minh và các đồng chí Trường

Chinh, Hoàng Quốc Việt, Phạm Văn Đồng. Nội dung vở chèo nói về cuộc đời của nhân vật Trâm từ một người đi ở cho địa chủ bao nhiêu tủi khổ được cách mạng giải phóng, được tự do làm ăn hội họp vui vẻ... Khi vở diễn kết thúc, Chủ tịch Hồ Chí Minh trực tiếp bước lên sân khấu khen ngợi tỏ biểu diễn và khen ngợi nghệ sĩ Trần Bảng còn trẻ mà đã biết yêu vốn nghệ thuật cổ truyền của dân tộc. Bác ân cần căn dặn: “Chèo là viên ngọc quý, phải ra sức học, đặc biệt là phải học các nghệ nhân để hiểu sâu và nắm vững nghệ chèo”.

Bên cạnh vai trò đạo diễn, nhà viết kịch bản chèo, NSND Trần Bảng còn là nhà nghiên cứu, lý luận. Trải nghiệm trong nghề cho ông năng lực sáng tạo để tổng kết lại kinh nghiệm quý giá về chèo. Cả cuộc đời dành trọn tâm huyết cho nghệ thuật Chèo, Giáo sư Trần Bảng đã hoàn thành nhiệm vụ khai thác, bảo tồn các vở chèo cổ, lưu giữ các lớp trò (các đoạn diễn trong vở chèo) của các nghệ nhân, xứng đáng được Đảng và Nhà nước tôn vinh, ghi nhận: học hàm Giáo sư, danh hiệu Nghệ sĩ Nhân dân (1993); Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật (2001); đặc biệt, giải thưởng mang tên Chủ tịch Hồ Chí Minh về văn học nghệ thuật (2017) - Người đã cho ông niềm tin và động lực gắn bó, phát triển chèo.■

Tại khu di tích đền Cao An Phụ, phường Phạm Sư Mạnh, bức phù điêu bằng đất nung ngoài trời dài nhất Việt Nam là điểm hấp dẫn du khách với bao điều kỳ thú.

□ Bài và ảnh: THU HUONG

Bức tranh được xác lập kỷ lục Guinness

Tiếp đón các đoàn khách tham quan tại khu Tượng đài Trần Hưng Đạo, chị Phạm Thị Bích Huệ, hướng dẫn viên Phòng di tích Kinh Môn, Ban Quản lý Di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc thuyết minh về bức phù điêu tại đây: “Bức phù điêu bằng đất nung, tái hiện sinh động lịch sử hào hùng của quân dân nhà Trần trong 3 lần đánh bại quân Nguyên Mông xâm lược. Với chiều dài 45 m, cao trung bình 2,5 m, được ghép bởi 265 viên gạch của nghệ nhân Hoàng Nhân và Vũ Ngọc Thạch ở làng gốm Cây, Long Xuyên, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương cũ, bức phù điêu được xác lập kỷ lục Guinness năm 2013 là bức tranh truyện bằng đất nung ngoài trời dài nhất Việt Nam”.

Trước những thông tin này, không ít du khách tỏ ra thích thú. Ông Ngô Quốc Phi ở phường Mạo Khê, tỉnh Quảng Ninh cho biết: “Hôm nay, tôi không chỉ có cơ hội hiểu từng chi tiết trong bức tranh mà còn thấy thú vị khi biết đây là bức phù điêu bằng đất nung ngoài trời độc nhất vô nhị ở Việt Nam”.

Được cô giáo đưa lên khu di tích tìm hiểu lịch sử địa phương, em Nguyễn Văn Thanh Bình, học sinh lớp 9A, Trường THCS An Sinh cùng các bạn tỏ ra hào hứng khi được nghe giới thiệu về di tích, về An Sinh Vương Trần Liễu,

Kỳ thú bức phù điêu ở đền Cao An Phụ

Bức phù điêu bằng đất nung tại khu di tích đền Cao An Phụ là điểm hấp dẫn du khách với bao điều kỳ thú.

Trần Hưng Đạo và bức tranh phù điêu tái hiện câu chuyện lịch sử 3 lần đánh thắng quân Nguyên Mông của nhà Trần. "Nghe thuyết minh và ngắm bức tranh này, em càng thêm tự hào về lịch sử của cha ông", em Bình bộc bạch.

Theo Chị Hoàng Hồng Liên, giáo viên dạy môn Lịch sử Trường THCS An Sinh, buổi học ngoại khóa với những thông tin bổ ích, không có trong sách vở sẽ rất có ích trong việc tiếp nhận kiến thức một cách tự nhiên, ghi nhớ sâu. “Trong bối cảnh học sinh không hứng thú với những môn học thuộc như Lịch sử hiện nay, việc đưa các em tới các điểm di tích như khu

tượng đài Trần Hưng Đạo hay bức phù điêu này là hoạt động cần thiết và ý nghĩa”, chị Liên cho biết.

Địa chỉ giáo dục lịch sử và lòng yêu nước

Đáng chú ý trong tổng thể bức phù điêu có một mảng tranh tái hiện hình ảnh Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn tắm nước lá thơm cho Thượng tướng, Thái sư Chiêu Minh Vương Trần Quang Khải tại bên Đông để giải tỏa mỗi hiềm khích trong hoàng tộc.

Theo sử sách, sự hiềm khích giữa 2 ông xuất phát từ những mâu thuẫn từ đời trước. Trước nguy cơ đất nước bị

giặc Nguyên Mông xâm lược lần thứ 2, vì đại cục, Trần Quốc Tuấn chủ động xóa bỏ hiềm khích cá nhân để cùng Trần Quang Khải lo việc nước.

Một lần Thượng tướng, Thái sư Trần Quang Khải đến thăm Trần Quốc Tuấn. Tại đây, Trần Quốc Tuấn ngỏ ý muốn tắm nước thơm cho Trần Quang Khải. Trần Quang Khải đã vui vẻ đồng ý để Trần Quốc Tuấn tắm cho mình. Từ đó mỗi nghi ngờ, hiềm khích được cởi bỏ, 2 ông trở nên thân thiết, hợp chí hướng. Mỗi đoàn kết càng được phát huy khi hai ông góp công sức cùng với vua Trần lãnh đạo quân dân Đại Việt đánh tan 2 cuộc xâm lược, lần 2 vào năm 1285, lần 3 vào năm 1287 - 1288 của giặc Nguyên Mông.

Nói về ý nghĩa của mảng tranh Trần Quốc Tuấn tắm nước thơm cho Trần Quang Khải, ông Nguyễn Văn Thư, Trưởng Ban Quản lý Di tích Kinh Môn cho biết: Việc chủ động cởi bỏ hiềm khích cá nhân vì đại cục, chúng tỏ tấm lòng của Trần Hưng Đạo với non sông đất nước, với con dân Đại Việt lúc bấy giờ.

“Ngoài là linh hồn trong chiến công hiển hách chiến thắng giặc Nguyên Mông lần 2, lần 3, Trần Hưng Đạo còn vĩ đại bởi chính cách hành xử khiêm nhường của ông”, ông Thư nói. Có lẽ chính vì điều đó, ông được hậu thế tôn là Đức Thánh Trần và trở thành điểm tựa tâm linh vĩnh cửu trong tâm thức người dân đất Việt.■

Giữ gìn lược tre làng Vạc

Giữa nhịp sống hiện đại, những thanh âm quen thuộc của nghề làm lược tre vẫn vang lên trong từng ngôi nhà nhỏ ở làng Vạc (xã Thái Học, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương cũ, nay thuộc xã Đường An, thành phố Hải Phòng), nhắc nhở đến một nghề truyền thống từng làm nên tên tuổi vùng đất này.

□ Bài và ảnh: PHƯƠNG LINH

Một thời vang bóng nghề lược

Tìm về làng Vạc, men theo con đường làng yên ả, chúng tôi lắng nghe âm thanh quen thuộc của tiếng gõ nan, tiếng máy mài, tiếng trò chuyện rộn rã giữa những người thợ. Ở đó, gia đình bà Nhữ Thị Út, 56 tuổi, vẫn ngày ngày gắn bó với nghề làm lược đã hơn 40 năm. Đôi tay chai sạn, thoăn thoắt chẻ nan, kéo cạnh, ken lược, tất cả đều toát lên vẻ khéo léo và kiên nhẫn của người giữ nghề.

“Ngày xưa, làng mình có cả một khu chợ riêng chỉ bán lược, gọi là chợ Lược. Chợ họp các ngày 3, 5, 8, 10 âm lịch, nhộn nhịp lắm. Người thì chở lành hanh, vầu ngâm, sơn ta từ rừng về, người mang lược đi bán, lái buôn khắp nơi đổ về gom hàng. Chợ chỉ bán lược và nguyên liệu làm lược, không có mặt hàng nào khác. Nay chợ ấy không còn, chỉ còn tiếng gõ lược là còn vang”, bà Út kể.

Để tạo nên một chiếc lược tre hoàn chỉnh, người thợ phải trải qua rất nhiều công đoạn: chẻ nan, kéo cạnh, kéo nẹp, ken lược, gắn, mài, đánh trấu... Mỗi ngày chỉ làm được một khâu, phải mất nhiều ngày mới có sản phẩm hoàn chỉnh. Bà Út nói: “Ngày còn bé, tôi chỉ được làm khâu ken lược để phụ người lớn. Làm khâu khác dễ đứt tay lắm. Giờ mỗi tháng tôi làm được hơn 1.000 chiếc lược, bán buôn 6.000 đồng một cái”. Bà bảo, nghề nay không còn nhiều người theo. Người trẻ đi làm công ty hết rồi, chỉ còn người trung niên, người già giữ nghề.

Theo sử sách, Tiến sĩ Nhữ Đình Hiền (1659 - 1716), người làng Vạc, đỗ Hương cống năm 17 tuổi, đỗ Tiến sĩ năm 22 tuổi rồi ra làm quan. Trong những năm đi sứ ở Trung Quốc (1697 - 1700), ông học được nghề làm lược tre và mang về truyền dạy cho dân làng. Từ đó, nghề làm lược trở thành niềm tự hào của người làng Vạc.

Nhà thờ họ Nhữ Đình, nơi thờ vị Tổ nghề được công nhận Di tích lịch sử cấp quốc gia năm 1993. Đến năm 2009, thôn Vạc được UBND tỉnh Hải Dương công nhận là Làng nghề truyền thống làm lược tre.

Nghề làm lược gồm tới 36 công đoạn từ pha nan đến hoàn thiện. Nay nhờ có máy móc, quy trình rút gọn hơn nhưng vẫn giữ được nét công phu vốn có.

Bà Út kể: “Ngày trước, làm lược vất vả lắm. Giờ thì có máy hỗ trợ đỡ được phần nào, chứ hồi xưa toàn làm tay”. Theo bà, người làng bắt đầu áp dụng máy móc khoảng 20 năm trở lại đây. Tuy vậy, các khâu đòi hỏi tỉ mỉ như ken lược, gắn sơn vẫn phải làm thủ công để bảo đảm độ chuẩn xác.

Gìn giữ nghề, bảo tồn ký ức quê hương

Ông Nhữ Đình Phú, Bí thư Chi bộ, Trưởng thôn Vạc cho biết: “Ngày trước trong làng có khoảng 800 hộ làm lược, nay chỉ còn hơn 250 hộ. Trong đó, khoảng 165 hộ làm có máy móc, còn lại làm nhỏ lẻ. Nhiều người trẻ đã bỏ nghề đi làm công ty”.

Độ tuổi theo nghề hiện nay chủ yếu là người trung niên, những người làm nông nghiệp tranh thủ thời gian nông nhàn. Thu nhập không cao, mỗi hộ trung bình chỉ khoảng 3,5 - 4,5 triệu đồng/tháng, tùy loại lược. Lược đẹp có giá 40.000 đồng, loại trung bình 20.000 - 25.000 đồng, rẻ thì 10.000 đồng. Hàng được bán ở các chợ miền Bắc, chủ yếu là chợ Đồng Xuân (Hà Nội).

Thời hưng thịnh, từ năm 1975 đến 1990, cả làng làm ra tới 9 triệu chiếc lược mỗi năm, có gần 30 ông chủ lớn chuyên buôn bán mặt hàng này. Khi ấy, nhờ nghề lược mà nhà nào cũng đủ ăn, nhiều gia đình còn xây nhà, sắm xe máy.

Bà Út đã có 40 năm làm nghề lược tre, mỗi công đoạn làm ra chiếc lược cần sự tỉ mỉ khác nhau.

Lược tre làng Vạc từng đi khắp Nam, Bắc, sang cả Campuchia. Nhưng khi kinh tế phát triển, lược nhựa, lược sừng ra đời, đầu gối đầu phổ biến, nhu cầu lược chải chấy giảm mạnh, nghề truyền thống dần mai một.

Giờ đây, đi dọc con đường làng Vạc, chỉ thỉnh thoảng mới thấy khói bếp và tiếng gõ lược vang lên trong vài ngôi nhà cũ. Người dân trầm ngâm: “Ngày xưa, nhà nào cũng làm lược. Nay thì mấy ai có chấy còn dùng lược tre nữa đâu”.

Thế nhưng, giữa những đổi thay, nghề vẫn không tắt. Những người như bà Út vẫn âm thầm giữ lấy nghề bằng tình yêu với truyền thống quê hương. “Còn người làm là còn nghề”, bà Út nói.

Năm 2024, sản phẩm lược tre làng Vạc được công nhận OCOP 3 sao. Dẫu quy mô sản xuất không còn như xưa, nhưng với người dân nơi đây, đó là niềm tự hào.

Tiếng “côm cốp” từ những đôi tay cần mẫn vẫn vang lên mỗi ngày ở làng Vạc minh chứng cho tình yêu lao động và khát vọng gìn giữ truyền thống của người dân làng Vạc.■

Concert - động lực mới xây dựng “Thành phố Âm nhạc”

Concert - sự kiện âm nhạc trực tiếp đang tạo nên “làn sóng” phát triển kinh tế đêm và du lịch trải nghiệm tại nhiều địa phương. Đón bắt xu hướng này, Hải Phòng đang thúc đẩy phát triển các concert với định hướng xây dựng “Thành phố Âm nhạc”.

❑ Bài và ảnh: ĐỨC HUY

Nhiều điều kiện thuận lợi

Hải Phòng là đô thị cảng lớn của vùng duyên hải Bắc bộ, nơi giao thoa kinh tế, văn hóa, du lịch với hệ thống hạ tầng giao thông đồng bộ. Hải Phòng còn được biết đến với hệ thống khách sạn, khu vui chơi giải trí, trung tâm hội nghị, sân khấu ngoài trời... Khu du lịch biển Đồ Sơn và quần đảo Cát Bà với không gian rộng mở cũng phù hợp để tổ chức sự kiện âm nhạc quy mô lớn. Hải Phòng cũng nổi bật với lợi thế hai di sản thế giới gồm quần đảo Cát Bà và các điểm di sản thuộc quần thể Yên Tử - Vĩnh Nghiêm - Côn Sơn, Kiếp Bạc. Các di sản, cùng nếp sống phóng khoáng của người dân đất Cảng, tạo nên chất liệu văn hóa độc đáo, góp phần hình thành hình ảnh thành phố giàu cảm xúc, chiều sâu lịch sử và có khả năng kết nối âm nhạc với bản sắc địa phương. Những yếu tố này giúp Hải Phòng không chỉ có điều kiện tổ chức concert mà còn có thể xây dựng những chương trình âm nhạc mang “thông điệp riêng”, gắn âm nhạc với trải nghiệm du lịch.

“Theo nghiên cứu từ những sự kiện gần đây, concert âm nhạc có tác động lan tỏa mạnh mẽ đến kinh tế địa phương. Tại thành phố đáng cai, khách sạn quanh khu vực diễn ra sự kiện thường đạt công suất phòng rất cao, thậm chí kín hoàn toàn. Dịch vụ vận chuyển, nhà hàng, quán cà phê, cửa hàng lưu niệm ghi nhận lượng khách tăng rõ rệt”, PGS.TS Đặng Thị Phương Anh, Khoa Du lịch học, Trường đại

học Khoa học Xã hội và Nhân văn (Đại học Quốc gia Hà Nội) thông tin. Sự kiện không chỉ tạo doanh thu trực tiếp từ bán vé, mà còn thúc đẩy mở rộng tiêu dùng của người tham dự trong suốt thời gian lưu trú. Điều này cho thấy concert âm nhạc không chỉ là trải nghiệm cảm xúc, mà là động lực kinh tế thực sự.

Thực tế cho thấy, nhiều địa phương thành công trong việc tổ chức concert và tạo hiệu ứng lớn về du lịch. Tại Hà Nội, 2 đêm diễn của nhóm BlackPink tại sân vận động Mỹ Đình tạo ra hơn 630 tỷ đồng doanh thu du lịch, với khoảng 170 nghìn lượt khách đổ về thủ đô trong thời gian diễn ra sự kiện. Chuỗi concert “Anh trai vượt ngàn

cách sống, không gian văn hóa và môi trường nghệ thuật cho người dân.

PGS.TS Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội nhận định: Hải Phòng có đủ điều kiện cần thiết để xây dựng thành phố âm nhạc. Hải Phòng có hệ sinh thái âm nhạc phong phú và nhiều không gian âm nhạc mở. Với điều kiện này, Hải Phòng có thể trở thành thiên đường âm nhạc của Việt Nam

Theo đánh giá của TS Phạm Hữu Thư, Phó chủ tịch Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật thành phố, Hải Phòng là mảnh đất của nhiều loại hình âm nhạc, dòng chảy âm nhạc hiện đại cũng hiện hữu tại đây. Hải Phòng cũng có các thiết chế văn hóa như Nhà hát thành phố, Cung Văn hóa lao động hữu nghị Việt Tiệp, Trung tâm Hội nghị - Biểu diễn... Trên địa bàn thành phố cũng đang hình thành một số không gian văn hóa nghệ thuật mới như đảo Hoàng gia (Vũ Yên) và Cát Bà Xanh...

Việc phát triển concert tại Hải Phòng có ý nghĩa vượt lên trên hoạt động giải trí. Đây là cơ hội để thành phố bứt phá trong phát triển kinh tế đêm, dịch vụ du lịch và xây dựng môi trường văn hóa hiện đại, sáng tạo. Hải Phòng đang có đầy đủ điều kiện về hạ tầng, cảnh quan, bản sắc văn hóa và cộng đồng trẻ trung năng động để trở thành điểm đến của những chương trình âm nhạc quy mô lớn. Song, theo PGS.TS Đặng Thị Phương Anh, thành phố cần khuyến khích sự tham gia của các doanh nghiệp tổ chức sự kiện chuyên nghiệp, đồng thời tạo điều kiện để nghệ sĩ trẻ địa phương có cơ hội biểu diễn, khai thác chất liệu văn hóa bản địa, tạo nên những chương trình âm nhạc mang dấu ấn riêng.

Khi concert được tổ chức một cách chuyên nghiệp, kết hợp hài hòa giữa nghệ thuật và du lịch, Hải Phòng không chỉ gia tăng nguồn thu mà còn tạo nên hình ảnh thành phố sống động, cởi mở, giàu trải nghiệm đúng tinh thần “Thành phố Âm nhạc”.

Với nhiều chương trình nghệ thuật lớn, Hải Phòng có nhiều điều kiện và kinh nghiệm để trở thành nơi tổ chức concert âm nhạc. (Ảnh cơ sở cung cấp)

Nhiều bạn trẻ cho biết, việc tham dự concert không đơn thuần là đi nghe nhạc mà là hành trình. Nguyễn Hồng Nhung (22 tuổi, phường An Biên) chia sẻ rằng mỗi khi có lịch tổ chức concert âm nhạc yêu thích, Nhung đều kết hợp đi tham quan, thưởng thức ẩm thực và khám phá lối sống địa phương. Nếu Hải Phòng tổ chức concert âm nhạc sẽ là điều rất tuyệt vời, giới trẻ sẽ ưu tiên ở lại thành phố thay vì phải di chuyển đến địa phương khác.

Điều này cũng được người dân địa phương kỳ vọng. Ông Trần Văn Mạnh (56 tuổi, phường Gia Viên) cho rằng, những sự kiện âm nhạc lớn sẽ giúp khu dịch vụ, lưu trú và quán ăn địa phương thêm cơ hội đón khách nhiều hơn, nhất là vào mùa thấp điểm du lịch.

chông gai” được tổ chức tại Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, Hưng Yên thu hút tổng cộng hơn 220.000 lượt khách... Concert âm nhạc có thể trở thành hạt nhân trong chiến lược phát triển du lịch, nếu được tổ chức có định hướng và gắn kết với sản phẩm bản địa.

Hướng tới mục tiêu “Thành phố Âm nhạc”

Hải Phòng đang trong giai đoạn triển khai Đề án xây dựng “Thành phố Âm nhạc”, hướng tới tạo môi trường sáng tạo nghệ thuật sôi động, nâng cao đời sống văn hóa cộng đồng và xây dựng hình ảnh thành phố trẻ trung, năng động. Điều này đồng nghĩa với việc phát triển concert không chỉ nhằm tăng doanh thu du lịch, mà còn hướng đến mục tiêu cao hơn là xây dựng phong

XÓM NÉT TUẦN NÀY

Mạng xã hội tuần qua lan tỏa câu chuyện ấm lòng ở tỉnh Gia Lai, khi một chủ cửa hàng quần áo chủ động mở máy phát điện, phục vụ miễn phí người dân đến sạc pin trong lúc khu vực mất điện kéo dài sau bão Kalmaegi.

❑ ĐÌNH TRỌNG tổng hợp

TỐI 7-11, hơn một ngày sau khi bão Kalmaegi (bão số 13) đổ bộ, hàng trăm nghìn hộ dân ở tỉnh Gia Lai chìm trong cảnh mất điện. Nhiều người gặp khó khăn trong việc liên lạc, làm việc, sinh hoạt. Theo Điện lực tỉnh Gia Lai, riêng khu vực phía Đông tỉnh có tới 98% khách hàng chịu ảnh hưởng, công tác khắc phục được khẩn trương triển khai.

Trước hoàn cảnh đó, chị Nguyễn Thị Hạnh, chủ cửa hàng quần áo trên đường Ngô Mây (phường Quy Nhơn Nam) nảy ra ý tưởng dùng máy phát điện gia đình để giúp người dân sạc pin miễn phí. “Tôi nghĩ giữa lúc thiên tai, điều quan trọng nhất là giữ liên lạc được với người thân. Nhà có máy phát điện, nếu chỉ dùng riêng rất lãng phí, nên tôi đặt biển “sạc pin miễn phí” để ai cần đều có thể ghé qua”, chị Hạnh cho biết.

Ấm lòng những điểm phát điện miễn phí sau bão

Người dân, học sinh, sinh viên đến một điểm sạc pin miễn phí trên đường Ngô Mây, phường Quy Nhơn Nam.

Từ sáng 7-11, gia đình chị Hạnh đổ hơn 20 lít xăng để chạy máy phát điện liên tục. Ban đầu chỉ vài người ngại ngần đến hỏi, nhưng sau khi được chị động viên, càng về tối càng đông. Người dân, học sinh, sinh viên ngồi chật cả vỉa hè, nhường nhau ô cắm, giúp nhau từng chút. Bà Nguyễn Thị Hoa (55 tuổi, ở phường Quy Nhơn Nam) xúc động chia sẻ: “Mưa bão mất điện, điện thoại hết pin, chẳng liên lạc

được khi có chuyện khẩn cấp. Việc làm của chị Hạnh thật nhân văn và đáng quý”. Sinh viên Rơ Chăm (xã Ia Tô, tỉnh Gia Lai) kể: “Đêm bão, điện thoại hết pin mà lo lắng, sợ nhà bị ảnh hưởng. Nhờ được sạc pin ở cửa hàng, em kịp gọi về biết bố mẹ an toàn. Đây là hành động nhỏ mà giúp nhiều người yên tâm”.

Không chỉ cửa hàng của chị Hạnh, một số điểm khác như siêu thị Co.opmart Quy Nhơn cũng bố trí khu vực sạc pin miễn phí, bên cạnh việc dự trữ lương thực, thực phẩm phục vụ người dân trong lúc chờ điện lưới khôi phục.

Trên các trang mạng xã hội, hàng nghìn người gửi lời cảm ơn và chia sẻ hình ảnh cửa hàng “phát điện miễn phí” giữa đêm tối sau bão. Tài khoản L.T.N. viết: “Không phải ai cũng nghĩ được điều giản dị mà ý nghĩa như vậy. Một hành động nhỏ, nhưng ấm lòng cả thành phố”; người dùng P.T. bình luận: “Bão có thể làm mất điện, nhưng không bao giờ dập tắt được lòng tốt ở quanh ta”. Nhiều người còn gọi chị Hạnh là “năng lượng tích cực giữa cơn bão Kalmaegi”, là hình ảnh đẹp về tinh thần sẻ chia của người Việt trong hoạn nạn.

CLB Hải Phòng đang thăng hoa với phong độ cao của thầy trò HLV Chu Đình Nghiêm. Vị trí thứ 3 trên bảng xếp hạng sau 11 vòng đấu là phần thưởng xứng đáng cho những nỗ lực, cống hiến của đội bóng đất Cảng. Không được đánh giá cao nhưng CLB Hải Phòng gây ấn tượng mạnh mẽ khi ở trong nhóm 3 đội dẫn đầu bảng xếp hạng tại V. League 2025-2026 và trở thành đối thủ đáng gờm trong cuộc đua vô địch.

Bài và ảnh: NGUYỄN VŨ

Phong độ thăng hoa

Với 20 điểm sau 11 trận và vị trí thứ 3 trên bảng xếp hạng, CLB Hải Phòng gây bất ngờ với các đối thủ bởi tri giá đội hình mà HLV Chu Đình Nghiêm đang điều hành chỉ xếp thứ 5 từ dưới lên trong số 14 đội bóng tại V. League 2025-2026 (Theo đánh giá của Transfermark là 2,8 triệu Euro). Tuy nhiên, thầy trò HLV Chu Đình Nghiêm khiến các đối thủ ngạc nhiên với phong độ cao và những con số thống kê ấn tượng.

Hải Phòng là đội bóng có số bàn thắng nhiều thứ 2 ở V. League 2025-2026 (22 bàn- kém đội đầu bảng Ninh Bình đang có 26 bàn thắng) và đang xếp trên nhiều đội bóng “nhà giàu”: Nam Định, Hà Nội FC, Thể Công, Công an thành phố Hồ Chí Minh hay Becamex thành phố Hồ Chí Minh. Thầy trò HLV Chu Đình Nghiêm là một tập thể đoàn kết, giàu sức chiến đấu và cống hiến dựa trên nguyên cứu kỹ lưỡng, lối chơi hợp lý trước từng đối thủ.

HLV Chu Đình Nghiêm cho biết: Chúng tôi luôn đề cao tinh thần đoàn kết, sức mạnh tập thể. Nhiều cầu thủ đến và đi nhưng triết lý của đội bóng Hải Phòng là tinh thần tập thể. Tôi yêu cầu các cầu thủ hỗ trợ giúp nhau hòa nhập nhanh khi các bạn đoàn kết đặt tập thể và thành tích đội bóng lên hàng đầu thì giúp CLB Hải Phòng rất nhiều. Đến thời điểm này, tôi cho rằng đội bóng Hải Phòng đoàn kết tốt với tinh thần thi đấu quyết tâm, cống hiến vì người hâm mộ.

V. LEAGUE 2025-2026

Ấn tượng Hải Phòng

CLB Hải Phòng (áo trắng) chơi sòng phẳng với đội đầu bảng Ninh Bình trong trận đấu mang đậm dấu ấn chiến thuật của HLV Chu Đình Nghiêm.
Trong ảnh: Tiền đạo Friday đi bóng trong sự truy cản của hậu vệ CLB Ninh Bình.

Đội chủ sân Lạch Tray luôn nhập cuộc với tinh thần cống hiến, quyết tâm cao, các cầu thủ hỗ trợ, chơi bóng vì nhau và vì thành tích chung nên tạo được sức mạnh tổng hợp. Dấu ấn của HLV Chu Đình Nghiêm rất rõ nét khi biến CLB Hải Phòng là đội bóng có lực lượng trung bình trở thành một tập thể giàu sức chiến đấu và có chiến thuật hợp lý, hiệu quả trước từng đối thủ. Các cầu thủ CLB Hải Phòng hiện tại có thể chưa phải là những ngôi sao lớn nhưng họ là những miếng ghép phù hợp với ý đồ chiến thuật và lối chơi mà HLV Chu Đình Nghiêm xây dựng với mục tiêu chơi hết mình cho từng trận đấu. Điều này giúp các cầu thủ Hải Phòng chơi thoải mái, tự tin, không e ngại đối thủ bằng tinh thần cống hiến, kỷ luật và thành tích đến như một điều tất yếu.

Còn sớm để nói về các mục tiêu nhưng HLV Chu Đình Nghiêm dù

khiêm tốn nhưng vẫn thể hiện khát vọng khi cho rằng: Chúng tôi nỗ lực thi đấu từng trận và ở cuối giải nếu có cơ hội CLB Hải Phòng điều chỉnh mục tiêu của mình trong cuộc đua vô địch.

Sức mạnh ngoại binh

Không có những bản hợp đồng “khủng” nhưng các ngoại binh của Hải Phòng chơi hiệu quả với tinh thần chiến đấu rất cao. Trong số 22 bàn thắng ghi được, ngoại binh của đội bóng đất Cảng là chủ nhân của 17 bàn thắng (Friday ghi 8 bàn, Tagueu ghi 5 bàn và Antonio ghi 3 bàn, Bicou ghi 1 bàn). Trong 3 cầu thủ ghi bàn nhiều nhất sau 11 vòng đấu, CLB Hải Phòng có 2 cầu thủ là Friday và Tagueu.

Phong độ cao của các ngoại binh giúp hàng công của CLB Hải Phòng chơi thăng hoa và tạo sự tự tin cho các đồng đội. Các ngoại binh của đội bóng đất Cảng đều tìm lại được phong độ

đỉnh cao của mình ở mùa giải năm nay. Ngoại trừ Bicou đang vắng mặt do chấn thương, các ngoại binh còn lại đều chứng minh được khả năng, bản lĩnh và hiệu quả của mình trong lối chơi chung của CLB Hải Phòng.

Đánh giá về ngoại binh, HLV Chu Đình Nghiêm chia sẻ: Các ngoại binh đang đóng góp hiệu quả vào lối chơi của CLB Hải Phòng. Khi cởi bỏ được áp lực và hòa nhập cùng lối chơi của toàn đội, những cái tên như Friday hay Tagueu, Antonio đều để lại dấu ấn của mình trong từng trận đấu.

Ngoại binh của CLB Hải Phòng không phải là những cầu thủ sao sô, đắt giá nhưng HLV Chu Đình Nghiêm tạo cho họ không gian chơi bóng phù hợp để phát huy được thể mạnh của mình. Bởi vậy, Friday dù không thành công trong màu áo CLB Hải Phòng ở cuối mùa giải trước nhưng chơi thăng hoa ở mùa giải thứ hai khoác áo đội bóng đất Cảng. Tagueu và Antonio cũng hòa nhập rất nhanh để lập công góp phần đưa đội chủ sân Lạch Tray trở thành hiện tượng ở V. League 2025-2026.

Sự vượt trội về thể hình, thể lực và sức mạnh tốc độ của các ngoại binh của Hải Phòng được phát huy tối đa khi được HLV Chu Đình Nghiêm cởi bỏ áp lực thành tích và được thi đấu ở vị trí phù hợp dưới sự hỗ trợ của các đồng đội. Điều này giúp các ngoại binh CLB Hải Phòng chơi quyết tâm, cống hiến và hiệu quả đưa đội bóng đất Cảng vươn lên Top 3 sau 11 vòng đấu.

CLB Hải Phòng đang có bộ ba tấn công Friday - Tagueu - Antonio chơi hiệu quả, cống hiến và đầy quyết tâm. Họ là những nhân tố quan trọng trong lối chơi của đội chủ sân Lạch Tray và khẳng định giá trị của mình khi cùng đội bóng đất Cảng tạo nên bất ngờ thú vị đầy ấn tượng sau 11 vòng đấu ở V. League 2025-2026.■

Trở lại và lợi hại hơn

CLB Hải Phòng có phong độ cao ở vị trí thứ thứ 3 trên bảng xếp hạng V. League 2025-2026. Thành quả này đến từ phong độ của các trụ cột: Triệu Việt Hưng, Nhật Minh, Mạnh Dũng, Trung Hiếu, Đình Triệu hay Tiến Dũng, Friday, Tagueu. Điều khá thú vị, họ đều là những cầu thủ “thất sủng” ở đội bóng cũ và hồi sinh với phong độ cao trong màu áo CLB Hải Phòng dưới sự dẫn dắt của HLV Chu Đình Nghiêm.

Bài và ảnh: ĐIỀU NHI

CHIA sẽ về khả năng "tái sinh" nhưng cầu thủ thất thế khi đến CLB Hải Phòng, HLV Chu Đình Nghiêm cho biết: Chúng tôi là đội bóng đặt sự đoàn kết lên hàng đầu, các cầu thủ luôn dựa vào nhau để tạo nên sức mạnh. Các cầu thủ đến với CLB Hải Phòng luôn được tạo điều kiện phát huy khả năng của bản thân với tâm trạng thoải mái. Chúng tôi chấp nhận sai lầm về chuyên môn để tìm cách khắc phục nhưng tất cả ra sân đều phải chơi bóng với tinh thần quyết tâm và cống hiến. Bởi vậy, khi cởi bỏ được áp lực, nhiều cầu thủ đã tìm lại chính mình và trở thành trụ cột của đội bóng thành phố.

Tài năng và con mắt nhìn người tinh tường cùng sự tận tâm vì tập thể của HLV Chu Đình Nghiêm giúp nhiều cầu thủ "hồi sinh" khi khoác áo CLB Hải Phòng. Nhiều người được triệu tập vào Đội tuyển Việt Nam như: Thủ môn Đình Triệu, các cầu thủ Triệu Việt Hưng, Đặng Văn Tới, Bùi Tiến Dũng hay Nguyễn Nhật Minh, Châu Ngọc Quang, Dũng Quang Nho...

CLB Hải Phòng không có nguồn tài chính dồi dào nhưng đội chủ sân vận động Lạch Tray có HLV Chu Đình Nghiêm với cá tính mạnh mẽ, tài năng trên ghế chỉ đạo, khả năng thuyết phục và truyền lửa cho các học trò cùng sự tinh quái trong làm chiến thuật đã biến những cầu thủ vô danh trở thành trụ cột của đội bóng. Mỗi mùa giải luôn có

Các cầu thủ Tagueu (95), Bùi Tiến Dũng (16), Triệu Việt Hưng, Mạnh Dũng, Xuân Nam trở lại mạnh mẽ khi đến CLB Hải Phòng dưới sự dẫn dắt của HLV Chu Đình Nghiêm.
Trong ảnh: Các cầu thủ CLB Hải Phòng ăn mừng khi ghi bàn trong trận thắng 3-1 trước CLB Đà Nẵng ở vòng 11 V. League 2025-2026.

người ở, người đi nhưng HLV Chu Đình Nghiêm vẫn trên băng ghế chỉ đạo và CLB Hải Phòng vẫn chơi đầy "ngổ ngáo" với tinh thần máu lửa, cống hiến, đồng thời tiếp tục giới thiệu những gương mặt mới khiến các đối thủ lo lắng.

Tái sinh những cầu thủ tương chừng như hết thời hoặc thất sủng ở các đội bóng khác giúp CLB Hải

Phòng sở hữu nguồn lực khá mạnh nhưng không quá tốn kém về tài chính. Điều này cũng giúp đội bóng đất Cảng chơi thăng hoa với phong độ cao vượt xa những đội bóng nhà giàu như: Hà Nội FC, Nam Định, Becamex thành phố Hồ Chí Minh hay Thể Công trên bảng xếp hạng ở V. League 2025 - 2026 sau 11 vòng đấu.■

PHÒNG MẠCH MIỄN PHÍ

Người tư vấn: ThS.BS. LÊ THỊ TUYẾN
Khoa Truyền thông GDSK (CDC Hải Phòng)

Phòng ngừa trào ngược dạ dày thực quản

- **Hỏi:** Thời gian gần đây, tôi thường xuyên bị các triệu chứng trào ngược dạ dày thực quản như ợ chua và buồn nôn... Xin hỏi cách phòng ngừa bệnh này như thế nào?
tranngocthanh293764@gmail.com

- **Trả lời:** Trào ngược dạ dày thực quản (GERD) là một vấn đề sức khỏe thường gặp trong các bệnh lý tiêu hóa. Phần lớn người bệnh thường chỉ đi khám khi đã tự dùng thuốc nhưng tình trạng vẫn không thuyên giảm và phải chịu đựng lâu dài. Tuy nhiên, một số biến chứng nguy hiểm như viêm phổi, viêm xoang, ung thư thực quản... có thể xảy ra nếu không được điều trị kịp thời.

Thay đổi lối sống là biện pháp được khuyến nghị áp dụng đầu tiên với người bị GERD: Ăn vừa đủ no, chia bữa ăn thành nhiều bữa nhỏ trong ngày; Không ăn thức ăn có nhiều dầu, mỡ vì thức ăn nhiều dầu mỡ sẽ làm chậm quá trình làm rỗng dạ dày; Không ăn nhiều thức ăn chứa canxi, không dùng quá nhiều vitamin C vì các chất này kích thích dạ dày tiết acid; Không ăn trước khi đi ngủ 2 đến 3 giờ, không nằm ngay sau khi ăn; Bỏ hút thuốc lá, uống rượu, bia, tránh nước có gas; Hạn chế trà, cà phê, chocolate; Giảm cân... Đối với những trường hợp bị trào ngược dạ dày thực quản nhẹ thì việc điều chỉnh chế độ ăn uống và thói quen sinh hoạt khoa học có thể giúp bệnh được cải thiện.

Khi can thiệp nội khoa để trị trào ngược dạ dày- thực quản (GERD) không đạt hiệu quả thì sẽ can thiệp phẫu thuật. Bệnh trào ngược dạ dày thực quản tuy không ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe nhưng bệnh diễn tiến âm thầm, dai dẳng, nếu không phát hiện điều trị kịp thời bệnh gây ra các tổn thương nghiêm trọng như viêm thực quản, hẹp thực quản, barrett thực quản, nghiêm trọng hơn là ung thư thực quản. Nếu triệu chứng kéo dài hoặc trở nên nghiêm trọng, hãy liên hệ với bác sĩ để được tư vấn và điều trị kịp thời. Người bệnh không nên tự ý mua thuốc khi chưa có chỉ định của bác sĩ.■

ẨM THỰC

Cá tầm rang muối

Vào những ngày đầu Đông, khi muốn đổi vị cho bữa cơm gia đình hay tìm món ăn lạ miệng cùng bạn bè, có thể thử món cá tầm rang muối. Món ăn đậm đà, giòn rụm, thơm phức với thịt cá béo ngậy, hòa quyện lớp muối rang mặn mà, cay nhẹ phù hợp với tiết trời se lạnh.

❑ QUỲNH CHÂU

NGUYÊN liệu để làm món này cho gia đình 4 người ăn bao gồm: cá tầm 600 gram; bột muối; lòng đỏ trứng gà; bột chiên giòn, nước nghệ, tiêu xay, sa tế; Dầu ăn và các gia vị thông thường. Cá tầm chọn những con có mắt trong, vây còn dính chặt, thân cá bóng bẩy, màu sắc tươi sáng, mang cá hồng, bỏ vào nước thì cá chìm xuống, thịt cá có độ đàn hồi tốt. Có thể mua cá tầm sơ chế sẵn rồi đem cá chần sơ qua nước sôi để sạch nhớt. Rửa lại cá với nước lạnh, cắt thành từng khúc vừa ăn. Ướp cá tầm với 1 thìa cà phê hạt nêm, 1 thìa cà phê mì chính, 1 thìa cà phê dầu hào, 1 thìa

canh nước nghệ, 1 thìa cà phê tiêu, 1 thìa canh sa tế, 1 lòng đỏ trứng gà và 3 thìa canh bột chiên giòn. Trộn đều và để trong khoảng 20 - 30 phút cho cá thấm gia vị.

Đặt chảo lên bếp, đợi dầu sôi thì cho cá tầm vào chiên khoảng 10 phút với lửa vừa đến khi cá vàng đều 2 mặt. Khi chiên, nên chờ cho lớp cá vàng hẳn rồi mới lật mặt kia lại. Tránh dùng đũa lật cá nhiều lần sẽ khiến cá bị nát. Cho cá ra bát to hay đĩa có lót sẵn giấy thấm dầu. Cho vào phần cá đã chiên 3 thìa canh bột muối, dùng đũa đảo đều cho da cá áo đều phần bột muối là hoàn thành.

Món cá tầm rang muối có vẻ ngoài vàng ươm đẹp mắt, lớp vỏ giòn rụm, phần muối mặn mặn kết hợp với thịt cá tươi ngọt. Thường thức cá tầm rang muối ngon nhất khi ăn kèm với cơm nóng. Ngoài ra, có dùng món cá tầm rang muối để nhâm nhi, lai rai với bạn bè trong những ngày cuối tuần khi tiết trời sang Đông.■

VUI CƯỜI

Giữ rừng

❑ TÂM DỪNG

Trồng rừng, giữ đất ai ơi
Giữ nhà, giữ cửa cho tươi mỗi ngày
Trồng rừng, giữ đẹp môi trường
Giảm đi thiệt hại khó lường thiên tai
Trồng rừng, gây dựng tương lai
Rừng cho cuộc sống còn dài mai sau
Muốn cho xanh sạch bền lâu
Giữ rừng, giữ đất là câu thuộc lòng.

Cứ tưởng

Một anh hỏi hàng xóm:
- Bác định treo cái gì lên cửa nhà à, có cần cháu giúp không?
- Có chứ, cháu treo giúp bác chùm tỏi này lên với.
- Bác treo tỏi trước cửa nhà để trừ tà à?
- Để mấy tay hàng xóm hay xin tỏi đỡ phải hỏi ấy mà!

Thông thái

Cô gái hỏi anh hàng xóm:
- Anh ơi, anh có biết cách sửa vòi nước không?
- Biết chứ!
- Vậy anh giúp em với!
- Nhưng anh chỉ biết chứ không sửa được!

Đưng lời hứa

Anh chàng hỏi bạn:
- Cậu cho tớ mượn cái nồi nhé!
- Cậu nấu món gì đấy?
- Không nấu gì, mượn để đưng lời hứa lần trước mà cậu chưa trả!

Chung tay ngăn ngừa

❑ NGUYỄN DỪNG

Ngăn ngừa bạo lực học đường
Xã hội, nhà trường cùng phải chăm lo
Cha mẹ giáo dục sao cho
Học sinh ngoan, giỏi, thầy trò quý yêu
Không cãi vã, không nuông chiều
Không đụng chạm nữa cho dù việc chi
Chung trường cùng một hướng đi
Yêu thương hết mực ấy vì tương lai.

Thông minh

Cậu bé hỏi chú hàng xóm:
- Chú tự rửa xe của mình à?
- Đúng rồi, cháu cũng thích xe à?
- Không, cháu đang đợi chú rửa xe xong.
- Để làm gì vậy?
- Để xe sạch, cháu mới ngồi lên chơi được!

Thích khám phá

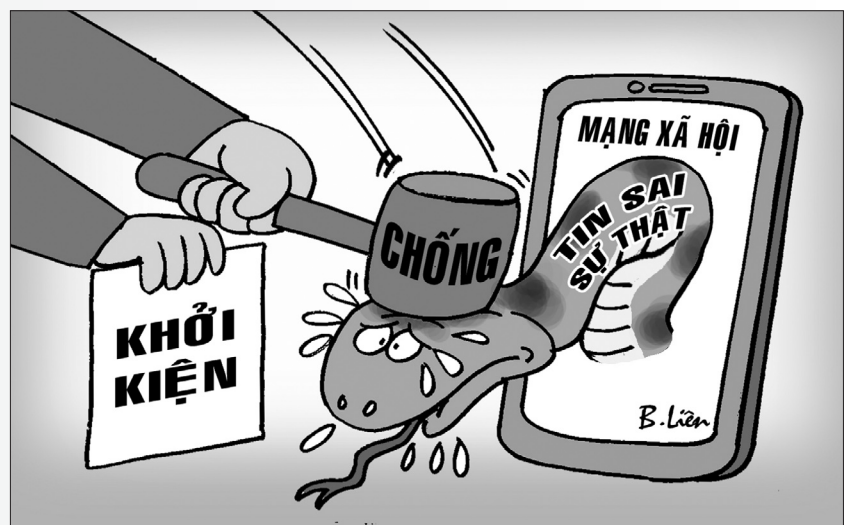
Anh chàng hỏi cậu bé hàng xóm:
- Tại sao cháu lại gỡ cái điều khiển tivi vào tường vậy?
- Cháu muốn thử!
- Cháu thử gì vậy?
- Cháu thử xem có điều khiển được tivi của cả xóm được không ạ!

Thích thể thao

Hai anh bạn hàng xóm tâm sự:
- Cậu mới bắt đầu tập thể thao sáng à?
- Sao cậu lại hỏi thế?
- Sáng nay thấy cậu chạy bộ lúc 5 giờ sáng!
- Tớ chạy theo chú cún nhà tớ, nó xổng chuồng!

QUANG HUY (sưu tầm)

Thế giới ảo, lừa đảo thật

Tranh: BẠCH LIÊN, LÊ VIẾT TRÍ, VĂN THỌ, THANH TÂM,

Các quốc gia thành viên Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) đã và đang thực hiện nhiều chính sách khuyến khích sản xuất xe điện trong nước. Tuy nhiên, quá trình phát triển rất tốn kém, cùng với đó là sự cạnh tranh khốc liệt với các hãng xe nước ngoài.

❑ XUÂN NHI tổng hợp

Sự lấn lướt của các hãng xe nước ngoài

Trước năm 2021, không thị trường nào ở Đông Nam Á ghi nhận tỷ lệ xe điện, bao gồm cả xe hybrid, chiếm trên 3% tổng sản lượng ngành. Nhưng hiện nay, xe điện xuất hiện ở phần lớn các thủ đô tại Đông Nam Á. Năm 2024, ước tính cứ 11 chiếc xe bán ra trong hơn 3 triệu xe tại khu vực thì có một chiếc là xe điện, với doanh số xe điện tăng gần 50% so với năm trước đó.

Tuy nhiên, trên toàn khu vực, các nhà sản xuất xe điện Trung Quốc đang dẫn trước các đối thủ nội địa nhờ bề dày kinh nghiệm và khả năng cạnh tranh về giá. Công ty phân tích dữ liệu Kpler ước tính, cứ 10 xe điện được bán tại Indonesia, Malaysia, Việt Nam, Thái Lan, Singapore và Philippines, có tới 7 xe đến từ Trung Quốc. Xe điện trở thành mặt hàng xuất khẩu chủ lực sang ASEAN khi các công ty Trung Quốc tìm cách đa dạng hóa thị trường.

Sự thống trị của xe điện Trung Quốc đặc biệt rõ rệt ở Thái Lan, thị trường xe điện lớn nhất Đông Nam Á. Số lượng xe điện mới đăng ký tại Thái Lan đạt 66.000 chiếc trong 7 tháng năm 2025, gần như vượt qua tổng số 67.000 xe của cả năm 2024, chiếm 18% thị phần. Đáng chú ý, các thương hiệu Trung Quốc chiếm hơn 80% tổng doanh số bán xe điện tại Thái Lan, trong đó BYD là hãng xe dẫn đầu.

Đông Nam Á hướng tới phát triển xe điện nội địa

Tại Malaysia, chính phủ áp dụng mức giá sàn 100.000 RM cho xe điện nhập khẩu trước sự xâm nhập của các thương hiệu Trung Quốc. Bất chấp động thái bảo hộ này, BYD vẫn thống trị thị trường, chiếm hơn 1/3 doanh số xe điện. BYD cũng là thương hiệu xe điện hàng đầu tại Indonesia và đứng thứ 6 trong số

Đông Nam Á đang chạy đua thúc đẩy nhu cầu xe điện nội địa trong bối cảnh lo ngại về môi trường. Trong đó, Indonesia, Malaysia, Thái Lan và Việt Nam đang dẫn đầu.

Trong bối cảnh làn sóng xe điện ngày càng phổ biến tại ASEAN, các thương hiệu quốc gia như Proton của Malaysia

Hãng xe Proton của Malaysia vừa khánh thành nhà máy sản xuất xe điện đầu tiên tại quốc gia này. Ảnh: BANGKOKPOST

tất cả các hãng xe tại quốc gia này trong nửa đầu năm 2025. Ở Singapore, BYD bắt đầu kinh doanh vào năm 2016 với chỉ 7 xe đăng ký. Nhưng thương hiệu này đã ghi nhận mức tăng trưởng hàng tháng ổn định kể từ tháng 1-2025. Trong 8 tháng năm 2025, BYD chiếm 19,4% tổng số xe đăng ký tại Singapore.

Quyết tâm phát triển xe điện nội địa

Theo Giáo sư Tham Siew Yean, chuyên gia của Viện ISEAS-Yusof Ishak và Đại học Kebangsaan (Malaysia),

đang nỗ lực xây dựng hiện diện trên thị trường, tung ra các mẫu xe riêng để đối đầu với sự cạnh tranh quyết liệt của các nhà sản xuất Trung Quốc. Mẫu xe e.MAS 7 của Proton là mẫu xe điện bán chạy nhất tại Malaysia trong 9 tháng năm 2025, với 6.655 chiếc, tương đương 1/4 số xe điện được bán ra tại nước này.

Tại Indonesia, tập đoàn Djarum ra mắt hai mẫu xe điện lắp ráp trong nước vào tháng 5-2025, trở thành doanh nghiệp Indonesia đầu tiên làm được điều này. Các mẫu xe này được sản xuất tại một nhà máy ở Trung Java, với linh kiện

chủ yếu nhập khẩu từ Trung Quốc. Tuy nhiên, xe điện chỉ chiếm chưa đến 10% doanh số bán ô tô trong nửa đầu năm 2025 tại Indonesia. Việc sử dụng xe điện bị cản trở một phần do thiếu cơ sở hạ tầng sạc trên khắp 17.500 hòn đảo.

Thái Lan là một trong những quốc gia Đông Nam Á triển khai sớm chính sách hỗ trợ tài chính khuyến khích người dân chuyển sang phương tiện xanh. Chính phủ nước này áp dụng gói hỗ trợ EV 3.0 từ năm 2022, sau đó nâng cấp thành EV 3.5 cho giai đoạn 2024 - 2027. Đáng chú ý, chính sách này không chỉ nhắm đến người tiêu dùng, mà còn buộc nhà sản xuất phải "chơi theo luật" để được hưởng các ưu đãi trên.

So với các nước trong khu vực, Việt Nam bước vào ngành công nghiệp ô tô chậm hơn nhưng lại có khát vọng lớn. Ra đời vào năm 2017, là thương hiệu ô tô nội địa đầu tiên của Việt Nam sản xuất quy mô công nghiệp, có hệ sinh thái hoàn chỉnh từ sản xuất đến phân phối và dịch vụ hậu mãi. Tính đến cuối năm 2024, hãng bán giao gần 100.000 xe trên toàn cầu, trong đó có gần 90.000 xe bàn giao tại thị trường Việt Nam.

Theo đánh giá của nhiều chuyên gia, với các chính sách được áp dụng nhằm khuyến khích quá trình chuyển đổi xanh, lĩnh vực xe điện tại khu vực Đông Nam Á đang đứng trước những thay đổi quan trọng, bao gồm cả việc chuyển hướng sang sản xuất và lắp ráp trong nước. Tuy nhiên, điều quan trọng là mỗi quốc gia trong khu vực này phải tăng cường sử dụng năng lượng tái tạo để có thể hưởng lợi từ việc sử dụng xe điện, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc chuyển đổi theo hướng giảm phát thải khí carbon.■

Khai thác giá trị kinh tế từ lễ hội truyền thống

Lễ hội truyền thống từ lâu là một bộ phận quan trọng trong đời sống văn hóa của các quốc gia trên thế giới. Không chỉ dừng lại ở ý nghĩa văn hóa và tinh thần, ngày nay, lễ hội còn được nhìn nhận như một nguồn lực kinh tế có khả năng đóng góp vào phát triển bền vững.

❑ HỒNG NGỌC tổng hợp

Lễ hội thúc đẩy kinh tế

Bắt nguồn từ lễ hội cổ Samhain của người Celt cách đây hơn 2000 năm ở châu Âu, Halloween tổ chức vào ngày 31-10 mỗi năm, đánh dấu sự kết thúc của vụ mùa thu hoạch và bắt đầu mùa đông lạnh giá. Trải qua nhiều biến đổi, lễ hội ngày nay được tổ chức rộng rãi trên khắp thế giới với quy mô khác nhau, song ý nghĩa tôn giáo ban đầu không còn rõ nét. Thay vào đó, các hoạt động hóa trang, trang trí bí ngô và trò chơi "trick-or-treat" không chỉ trở thành điểm nhấn đặc trưng mà còn thúc đẩy giá trị kinh tế lớn thông qua tiêu thụ đồ hóa trang, bánh kẹo và các sản phẩm trang trí mùa lễ. Theo khảo sát của National Retail Federation (NRF) phối hợp với Prosper Insights & Analytics, người tiêu dùng tại Mỹ chi khoảng 13,1 tỷ USD cho các hoạt động liên quan tới Halloween trong năm 2025. Trong đó, chi tiêu cho bánh kẹo ước đạt khoảng 3,9 tỷ USD, cho trang phục khoảng 4,3 tỷ USD và cho đồ trang trí khoảng 4,2 tỷ USD, với mức chi bình quân mỗi người đạt 114,45 USD. Bên cạnh đó, nhiều ngành kinh doanh liên quan như sản xuất bánh kẹo, quần

áo hóa trang, dịch vụ trang trí và bán lẻ mùa vụ đều được ghi nhận hưởng lợi rõ rệt từ mùa lễ này.

Tương tự, Holi hay còn được gọi là "Lễ hội Màu sắc", là một trong những lễ hội truyền thống quan trọng và nổi tiếng nhất của Ấn Độ, diễn ra vào mùa xuân, thường rơi vào tháng 2-3 dương lịch. Trong dịp lễ này, người dân khắp nơi tham gia ném bột màu và nước màu vào nhau, nhảy múa, ca hát và tụ họp cùng gia đình, bạn bè. Các nghi lễ tôn giáo truyền thống như thắp lửa Holika cũng được thực hiện vào đêm trước lễ chính. Không chỉ có ý nghĩa văn hóa - tôn giáo mà Holi còn mang lại giá trị kinh tế và du lịch lớn cho Ấn Độ. Theo ước tính của Confederation of All India Traders (CAIT), tổng doanh thu dịp lễ Holi hàng năm đạt khoảng 50.000 - 60.000 crore (tương đương 6 - 7,2 tỷ USD). Riêng thủ đô New Delhi có thể đóng góp hơn 8.000 crore. Bên cạnh đó, dữ liệu từ Atlys năm 2025, khoảng 13,2% đơn xin visa nhập cảnh Ấn Độ trong tháng 3 là từ du khách quốc tế tới tham dự lễ hội Holi.

Từ những dẫn chứng trên, có thể thấy, lễ hội truyền thống không chỉ thu hút đông đảo du khách mà còn đem lại lợi ích kinh tế đáng kể, thúc đẩy các ngành dịch vụ và thương mại, đồng thời góp phần quảng bá hình ảnh văn hóa và nâng cao giá trị du lịch của địa phương.

Chiến lược khai thác bền vững

Tuy giá trị kinh tế từ lễ hội truyền thống rất lớn, nhưng không phải quốc gia nào cũng khai thác thành công. Thách thức lớn nhất là bảo tồn giá trị tinh thần cốt lõi của lễ hội, song song với việc khai thác giá trị kinh tế. Bởi khi việc thương mại hóa bị đẩy quá xa, lễ hội truyền

Hoạt động hóa trang trong lễ hội Halloween.

Ảnh: GETTY IMAGES

thống dễ trở thành hoạt động giải trí, mua sắm, "check-in" thuần túy, dẫn đến việc làm mờ nhạt, biến tướng để phù hợp với thị hiếu, thậm chí đánh mất bản sắc văn hóa vốn có.

Thêm vào đó, khi thiếu các biện pháp quản lý phù hợp, nhiều lễ hội truyền thống phải đối mặt với tình trạng quá tải khách tham quan, ô nhiễm môi trường và áp lực hạ tầng du lịch. Điều này không chỉ ảnh hưởng đến trải nghiệm văn hóa của người dân và du khách mà còn gây hệ lụy lâu dài cho cộng đồng địa phương. Minh chứng cho điều này là thảm kịch tại khu Itaewon (Hàn Quốc) vào năm 2022, khi lễ hội Halloween thu hút lượng người tham dự đông đúc vượt mức an toàn. Sự quá tải dẫn đến chen lấn nghiêm trọng, khiến hơn 150 người thương vong, minh chứng rõ ràng cho nguy cơ thiếu các biện pháp kiểm soát đám đông trong quá trình lễ hội diễn ra.

Vì vậy, để khai thác giá trị kinh tế một cách bền vững, các quốc gia cần kết hợp hài hòa giữa bảo tồn bản sắc văn hóa, phát triển du lịch và kiểm soát thương mại hóa. Bởi chỉ khi duy trì được tính cốt lõi và có chiến lược quản lý hiệu quả, lễ hội mới thực sự mang lại giá trị toàn diện.■

“Thủ phủ” cà rốt Tuệ Tĩnh

Xã Tuệ Tĩnh được ví là “thủ phủ” cà rốt của thành phố Hải Phòng với diện tích gieo trồng khoảng 500 ha. Những năm qua, cà rốt đã trở thành cây trồng chủ lực trong vụ Đông tại địa phương đem lại giá trị kinh tế cao.

THÀNH CHUNG

Cà rốt Tuệ Tĩnh được nông dân trồng chủ yếu ở vùng đất bãi phù sa màu mỡ ven sông Thái Bình. Không chỉ gieo trồng tại địa phương mà nông dân Tuệ Tĩnh còn thuê ruộng bãi ở các tỉnh Hưng Yên, Bắc Ninh để trồng cà rốt.

Cà rốt Tuệ Tĩnh thường được gieo trồng vào cuối tháng 9 và thu hoạch từ giữa tháng 12 hằng năm. Những năm qua, nông dân địa phương áp dụng quy trình sản xuất VietGAP để nâng cao năng suất và chất lượng cà rốt.

Bằng việc áp dụng đồng bộ quy trình sản xuất an toàn mà cà rốt Tuệ Tĩnh cho năng suất, chất lượng tốt, mẫu mã đẹp. Nhờ cây cà rốt mà giá trị sản xuất nông nghiệp tại xã Tuệ Tĩnh nằm ở tốp đầu các địa phương tại thành phố Hải Phòng, đạt khoảng 270 triệu đồng/ha.

Hiện cà rốt Tuệ Tĩnh đã được cấp mã số vùng trồng phục vụ xuất khẩu.

Hơn 70% sản lượng cà rốt của xã Tuệ Tĩnh sau khi thu hoạch được xuất khẩu sang các nước Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan, Malaysia...

Nhờ chú trọng khâu bảo quản mà cà rốt Tuệ Tĩnh cung cấp ra thị trường quanh năm, hạn chế tình trạng “được mùa, mất giá”.

Bức tranh bình yên và hào hùng

Bức ảnh của nghệ sĩ nhiếp ảnh Hoàng Quân ghi lại khoảnh khắc tráng lệ tại Khu di tích lịch sử Bạch Đằng Giang (phường Bạch Đằng, thành phố Hải Phòng) - một trong những “địa chỉ đỏ” giáo dục lịch sử văn hóa, truyền thống yêu nước và đấu tranh giải phóng dân tộc hào hùng của các thế hệ cha ông. Dưới ánh hoàng hôn rực rỡ, không gian hiện lên với những gam màu đầy sức sống. Quảng trường Chiến Thắng được xây nổi trên sông Bạch Đằng với diện tích 2000 m2 là không gian trang trọng, tôn vinh ba vị anh hùng dân tộc gắn liền với những chiến công hiển hách trên sông Bạch Đằng: Hoàng đế Lê Đại Hành, Quốc Công Tiết chế Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn và Đức Vương Ngô Quyền. Bao quanh là núi non trùng điệp cùng mặt nước mênh mông phản chiếu ánh trời, tạo nên cảnh sắc hùng vĩ. Dưới mặt nước là bãi cọc lim bịt sắt gồm 180 cọc được dựng lại dưới lòng sông, tượng trưng cho thế trận năm xưa mà các tiên nhân dựng lên để tiêu diệt quân thù, như lời nhắc nhở về trí tuệ quân sự kiệt xuất và tinh thần bất khuất của dân tộc trong công cuộc giữ nước. Tất cả hòa quyện thành một bức tranh lịch sử tuyệt đẹp, vừa bình yên vừa hào hùng. Qua ống kính của tác giả Hoàng Quân, tác phẩm không chỉ thể hiện sự biết ơn đối với các bậc tiền nhân mà còn khơi dậy niềm tự hào về truyền thống dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam.

Ảnh: HOÀNG QUÂN

BÁO VÀ PHÁT THANH,
TRUYỀN HÌNH HẢI PHÒNG
Cơ quan chủ quản: THÀNH ỦY HẢI PHÒNG
Tổng Biên tập: PHẠM VĂN TUẤN

Trụ sở: Số 2, đường Nguyễn Bình, phường Lê Chân, Hải Phòng.
Cơ sở 2: Số 8, đường Đà Nẵng, phường Gia Viên, Hải Phòng.
Cơ sở 3: Đường Chương Dương, phường Lê Thanh Nghi, Hải Phòng.
Cơ sở 4: Số 10 Đức Minh, phường Lê Thanh Nghi, Hải Phòng.
Tel: 02253.550477
Email: thukybientap.hp@gmail.com; bandocbhp@gmail.com

Kỳ hạn: 1 kỳ/tuần - khuôn khổ: 29cm x 42cm
Số trang: 16 trang
Trình bày: TUẤN ANH
In tại: Công ty TNHH MTV In Báo Hải Phòng
Giấy phép xuất bản: số 101/GP do Bộ TT-TT
cấp ngày 18-2-2022.

Giá: 4.800 đồng